Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 276 (7. 365) 1990 йил 3 декабрь, душанба Баҳоси 3 тийин

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқи Президентининг ФАРМОНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ВА ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИНИ САҚЛАШ, ТАШИШ ВА САВДО ҚИЛИШДА ТАРТИБ ЎРНАТИШ МАҚСАДИДА ИШЧИ НАЗОРАТИНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Озиқ-овқат бозорида вужудга келган фавқулодда ҳолат, озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмол қиладиган бошқа моллар савдосида ва таъминот системасидаги оммавий суиистеъмоллар, фуқароларнинг бу соҳада тартиб ўрнатиш тўғрисидаги қатъий мурожаатлари муносабати билан **қарор қиламан:**

1. Истеъмол бозоридаги вазиятни барқарорлаштириш даврида халқ истеъмоли молларининг яшириб қўйилиши, бузилиши, ўғирланиши ва чайқов қилиниши пайини қирқиш учун шу молларнинг ишлаб чиқарувчидан то истеъмолчигача етиб боришидаги бутун йўлда жуда қаттиқ ишчи назорати ўрнатилсин.

Шу мақсадда ўн кунлик муддат ичида меҳнат жамоалари, ўқув юртлари вакилларининг йиғилишларида район, шаҳар, шаҳарлардаги район ишчи назорати қўмиталари сайлансин. Қўмиталарнинг қарорига биноан корхона ва ташкилотларда, шунингдек аҳоли истиқомат жойларида ишчи назорати гуруҳлари тузилиши мумкин.

Ишчи назорати қўмиталарига ва гуруҳларига сайланган кишининг шахсидан гувоҳлик берувчи ҳужжат халқ депутатлари Советларининг тегишли ижроия қўмиталари томонидан берилади.

Ишчи назорати органларига:

озиқ-овқат ва енгил саноат корхоналарини, савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ташкилотларини, омборлар ва ёрдамчи хоналарни, савдо муассасаларининг базаларини, шунингдек кооперативларни текшириш;

маҳсулотлар ва молларнинг ташилишини, вагонлардан, бошқа транспорт воситаларидан тушириб олинишини ҳамда истеъмолчига етказиб берилишини назорат қилиш;

текшириш ўтказилаётган корхона ва ташкилотдан, шунингдек уларни бошқарувчи идоралардан молларнинг мавжудлиги, тақсимланиши ва сотилиши тўғрисида зарур ахборот ва ҳужжатларни олиш;

қоидабузарлик ҳоллари аниқланган тақдирда савдо корхоналарини, омборларни, базаларни вақтинча ёпиб қўйиб, бундан юқори ташкилотларни, шунингдек ички ишлар идораларини дарҳол хабардор қилиш;

суиистеъмолларда ва хўжасизликда айбдор бўлган ходимларни ишдан четлаштириш ёки бўшатиш ҳақида таклифлар киритиш, зарур бўлган ҳолларда жиноий иш қўзғатиш масаласини тегишли органларнинг олдига қўйиш ҳуқуқи берилсин.

2. Иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятларнинг ҳукуматлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва уларнинг ижроия қўмиталари ишчи назорати ва ички ишлар идораларининг, халқ назорати ва идоравий назорат, депутатлар гуруҳлари ва комиссияларининг куч-ғайратларини бирлаштирсинлар.

Ишчи назорати қўмиталари учун маҳаллий имкониятлар ҳисобидан зарур бинолар, транспорт ажратиб берилсин, телефон алоқаси билан таъминлансин.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия қўмиталари, уларнинг маъмурий комиссиялари ишчи назорати аниқлаган суиистеъмол ҳолатлари юзасидан зудлик билан қарорлар қабул қилсинлар.

3. ССЖИ Ички ишлар вазирлиги, ССЖИ Давлат хавфсизлиги қўмитаси ва уларнинг жойлардаги органлари корхона ва ташкилотларни текшириш пайтида ходимларнинг ишчи назорати қўмиталари билан доимий ўзаро алоқасини таъминласинлар. Вазиятнинг фавқулоддалигини назарда тутиб, савдо соҳасидаги суиистеъмол ҳолатларининг олдини олиш ва пайини қирқиш юзасидан дарҳол чоралар кўрилсин, шу мақсадда заруратга қараб муваққат бўлинмалар тузилсин.

Савдо қоидаларини ашаддий бузиш, талон-торож ва чайқовчилик тўғрисидаги ишлар юзасидан сайёр суд мажлисларини ўтказиш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблансин.

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1990 йил 30 ноябрь.

ОЛТМИШ ОЛТИТАГА КЎПАЙДИ

⊙ ТОШКЕНТ шаҳар пассажир транспорти Бош бошқармаси ҳар йили мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги транспортлар тайёрлайдиган корхоналардан юзлаб автомашиналар олади. Бугунги кунга келиб 250 та ҳар хил маркадаги автобуслардан ва 550 га яқин «Газ — 2410, 2411, 2417» маркали «Волга» машиналаридан олди. Бу транспортлар шаҳримиздаги автохўжаликларга юборилиб, эскириб қолган машиналар ўрнига алмаштирилмоқда.

Бундан ташқари янги маршрутлар очилиб йўловчилар ҳожати чиқарилмоқда. Яқинда Алгоритм корхонасидан Талабалар шаҳарчасига қатнайдиган янги маршрут очилди. Йўловчилар учун жуда қулай бўлган 24 ўринли «ПАЗ-3205» маркали автобуслар ана шу маршрутдагилар хизматига чиқарилди. Бундай машиналарнинг ўзидан бошқарма авто хўжаликлари йил бошидан бери 66 та олди.

ТОПШИРИҚҚА ҚЎШИМЧА

⊙ МАРМАР ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси ўн иккинчи беш йилликнинг сўнгги ойи топшириқларини муддатидан уч кун олдин бажаришга аҳд қилиб меҳнат қилмоқда. Корхона ишчилари маҳсулот тайёрлаш ҳажмини 5 миллион 780 минг сўмга ошириш ниятида.

Йил охиригача аҳил жамоа топшириққа қўшимча 270 минг сўмлик маҳсулот, 5,3 минг квадрат метр мармар, шунча гранит плиталари ва 59,1 минг сўмлик халқ истеъмоли буюмлари тайёрлашга аҳд қилиб ишламоқда.

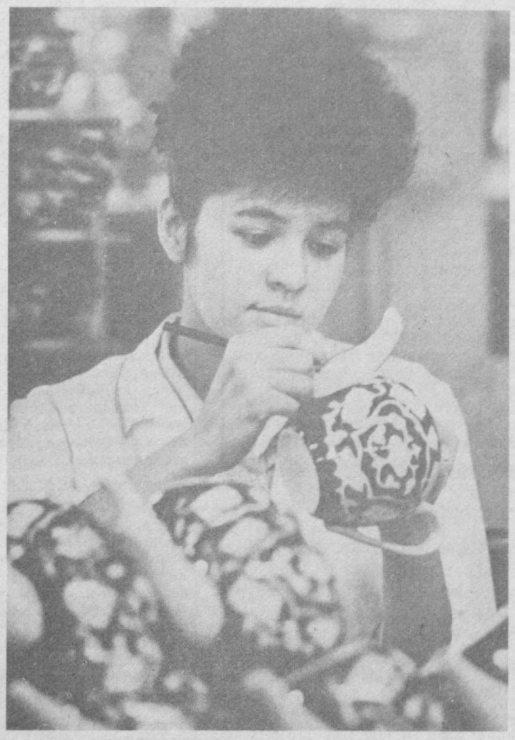

Чиннисозлар

Суратли лавҳа

ЧИННИ заводи маҳсулотларига бўлган талаб йил сайин ошиб бораётганлигини ҳар биримиз яхши биламиз. Бунинг боиси ҳам бор, албатта. Чунки нафақат ўзбек хонадонини, балки бошқа қардош халқлар хонадонини ҳам безаб турган чинни буюмлари ана шу корхона ишчиларининг сермаҳсул меҳнатлари туфайлидир.

Биз бугун ҳақли равишда бу касб ишчилари билан фахрланамиз. Чунки улар томонидан тайёрланаётган ранго ранг нусхадаги буюмлар сони йил сайин ортиб боряпти. Улар жумҳуриятимизда эмас, ҳатто ундан ташқарида, қолаверса, чет элларда ҳам маълум ва машҳур бўлиб бормоқда.

Бу касб эгаларининг меҳнати енгил эмас. Бир тасаввур қилиб кўринг-а, лойдан чинни ясаш учун қанчалар кишидан меҳнат, идрок талаб қилинади. Унга ранг беришчи? Уни одамлар дидига мос қилиб товланишигача бўлган сермашаққат ишларни амалга оширишчи? Бунинг ўзи бўлмайди албатта. Бугунги кунда бизнинг чиннисозларимиз мана шундай сермашаққат, ўз навбатида серзавқ ишни амалга ошираётган экан, уларга фақат тасаннолар айтишимиз мумкин. Шу ўринда корхона директори Файзулла Раҳматуллаев шундай дейди:

— Бизда 4 минг нафардан ортиқ ишчи ва хизматчи меҳнат қилади. Унинг 98 фоизини туб аҳоли вакиллари ташкил этади. Ҳар йили 20 миллион сўмлик ёки 17 минг дона чинни идишларни режага қўшимча равишда ишлаб чиқаряпмиз. Агар эътибор берган бўлсангиз бу жуда катта кўрсаткич. Лекин бундай ишни уддалаш ўз-ўзидан бўлмаяпти, албатта. Жамоамиз қўлидан келган барча ишни юқори кўрсаткичга эришиш учун бажонидил қиляпти.

Шу ўринда бир нарсани айтиб ўтишга тўғри келади. Бизда ишчи кадрлар масаласи ҳам кўп йиллардан буён ўз ечимини кутиб ётибди. 35 гектарлик майдонда кўкрак кераётган янги қуриладжак корпусимизга яна кўплаб ишчилар керак бўлади. Унинг учун мутахассислар етиштириб бераётган 26-ихтисослашган касб техника билим юртининг кучи ожизлик қилади албатта. Мен бу гапларни бежиз айтаётганим йўқ. Бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида албатта бундай масалалар ҳар биримизни ўйлантирмай қолмайди.

Корхонанинг келгуси режалари ҳам юксак. Шу кунларда Америка, Канада, Араб малакатларининг жуда кўпчилиги ушбу завод маҳсулотларига жуда қизиқиб қолишган. Буни биз бу ерда суҳбатлашган жуда кўп ишчиларнинг гапларидан билиб олдик.

Корхонада узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган мураббий ишчилар орасида ёшларни ҳам кўплаб учратиш мумкин. Улар бугунги кунда устозларидан олган билимларини ишлаб чиқаришга маҳорат билан тадбиқ этишяпти. Фотомухбиримиз томонидан суратга туширилган ишчилар ҳам корхонанинг ёш мутахассисларидир. Улардан бири Шоира Махманарова гул безакчи сифатида ибратли ишларни амалга оширяпти. Унинг қўлидан чиққан барча маҳсулотлар сифатлилиги билан эътибор қозонади. Корхонанинг гул безаш цехи ҳам бугунги кунда ҳар томонлама диққат-эътиборга сазовордир. Бу ерда меҳнат қилаётганлар ўзларининг маҳоратлари билан оддий чинни буюмларга ранг-баранг жило беришади; гул безаш цехидан чиққан маҳсулотларни тахлашнинг ҳам ўзи бўлмайди. Агар сал эътиборсизлик қилинса уларнинг сифатига зарар етиши мумкин. Тахловчи Мукаррам Абдуқодирова буни яхши билади. Шунинг учун ҳам у тахлаган ранг-баранг турдаги чинни маҳсулотлари сифатлилиги билан ўзгалардан фарқ қилиб туради.

Х. Солиҳов суратлари.

Ўзбекистон Компартияси Ҳаракат дастури ва Устави лойиҳалари—муҳокамада

Коммунист обрўси—партия обрўси

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Устави лойиҳасини ўқиб чиқдиму, биринчи галда мени қувонтирган нарса бошланғич партия ташкилотларига берилган мавқе ва нуфузга тегишли фикрлар бўлди. Шу боисдан ҳам бу борадаги тегишли жумлалар алоҳида диққатимни тортди. Мустақиллик негизини бошланғич партия ташкилотидан бошлаган маъқул.

Мен 18 йилдан зиёд матбуотда хизмат қилиб келмоқдаман. Қарийб 8 йилдирки, олий ўқув юрти ҳаёти билан боғланганман. Мени ўйлантираётган нарса коммунистларимизнинг халқ ичидаги обрўйи масаласи. Ҳа, бу энг дардчил масала эканлигини тан олишимиз керак. Ахир партия аъзолари баъзилари лоқайд, бепарво, «барибир бизнинг айтганимиз бўлармиди» қабилида нимага қўл кўтариб, нимага туширганини аниқ билмасликлари сир эмас.

Устав лойиҳаси бошланғич партия ташкилотининг собитқадамлик билан иш олиб боришини ҳам тақозо этади. Ташкилотга уюшган одамлар якдиллик билан ҳаракат қилишлари, бир-бирининг обрўйини тўкмасдан, агар бирон партиявий ўртоғи ҳимояга муҳтож экан, имкон қадар ўз ҳимоясига олишлари керак. Бизнинг кечаги кунимизда кўпгина асл коммунистлар хатти-ҳаракати қоралашишига, суд ҳукми асосига асосланмай жазоланиб, сўнгра адолат тантанаси туфайли оқлангач, яна шунга яраша муносабатда бўлинганлигига ҳайрон қоласан, киши. Бошланғич партия ташкилотининг нуфузи бир баҳя ортиши бу Ўзбекистон Коммунистик партиясининг нуфузини ҳам белгилайди.

Яқинда бўлган йиғилишимизда кекса фирқа аъзоси, Ленин ордени нишондори А. И. Макавеева тўлқинланиб шундай деди: «Шукрки, ана шундай кунларга ҳам етиб келибмиз. Ахир бошланғич партия ташкилоти партиянинг асоси-ку! Буни қоғоздагина эмас, амалда исбот қилиш фурсати аллақачонлар етиб келган». Мен ҳам бу кекса тиниб-тинчимас партиявий сафдошимнинг фикрига қўшиламан. Бироқ, шундай бўладики, кексайган меҳнат ва фирқа фахрийлари кучдан қолмоқдалар, сафимиздан кетмоқдалар. Шу тўғрида ҳам ғамхўрлик кўрсатиш лозим, деб ўйлайман.

Устав лойиҳасига қуйидаги таклифларимни аъзолик масъулиятидан бошламоқчиман. Партия сафлари садоқатли, келажакнинг бутун ташвишларини ўз зиммасига кўтаришга шайланган ғайратли, софдил одамлар ҳисобига тўлдирилиши лозим. Шу боисдан лойиҳанинг 7-бандидаги «18 ёшга етган», — деб бошланувчи жумла «20 ёшга етган» деб бошланиб, сўнгра лойиҳада кўрсатилганидек, давом эттирилиши керак деб ўйлайман. Бу ҳол ёшларимизга ишончсизликдан эмас, асло. 20 ёшга қадар йигит-қизлар ҳам ўзларини ўқиш ва ишда бир мунча кўрсатишга улгурадилар, уларга кафиллик берувчилар синаш имкониятига эга бўладилар.

Уставнинг 44-бандида партия аъзоларининг пул маблағлари хусусидаги жумлалар ихчамлашиши, таҳрирдан ўтказилган ҳолда аниқ қилиб, **«партия аъзолик бадалларидан тушган пулнинг 50 фоизи бевосита бошланғич партия ташкилоти фаолиятлари учун ажратилади»** деб ёзилиши тарафдориман.

Уставнинг 42-бандига шундай қўшимча киритилишини истардим: **«Ишламаётган партия аъзолари аъзолик бадалларини бошланғич партия ҳисобида қолган маблағ ҳисобига тўланиши кўзда тутилади».**

Насиба ОЧИЛОВА.

1976 йилдан КПСС аъзоси, Й. Охунбобоев номидаги тўқимачилик ва енгил саноати олийгоҳининг «Тўқимачи» кўп нусхали рўзномаси муҳаррири.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг халқаро ишлар ҳамда план ва бюджет-молиявий масалалар бўйича қўмиталарида янги қонунлар лойиҳалари муҳокама қилинди.

⊙ Андижонда Бобур номида фонд ташкил қилинди. Унга тушган маблағлар ҳисобига 1993 йилда нишонланадиган Бобурнинг 510 йиллигига бағишлаб маданият ва истироҳат боғи барпо этиш, шоир ҳайкалини ўрнатиш мўлжалланаяпти.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ 1990 йил 2 декабрда Москва вақти билан соат 11 дан 13 минут ўтганда «Союз ТМ — 11» космик кемаси учирилди. Уни совет космонавтлари Виктор Афанасьев ва Муса Манаров бошқариб бормоқдалар. Экипаж таркибида япон журналисти Тоехиро Акияма ҳам бор.

⊙ Минск вилоят қўмитасининг биринчи котиби бўлиб ишлаган А. А. Малофеев тўрт номзоддан Белоруссия Компартияси Марказий Қўмитасининг биринчи котиби қилиб сайланди.

⊙ Ереван шаҳар партия қўмитасига бошчилик қилган С. К. Погосян Арманистон Компартияси Марказий Қўмитасининг биринчи котиби қилиб сайланди.

⊙ 1 декабрда Вильнюсда Литва, Латвия ва Эстония Олий Кенгашларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Унда қабул қилинган қарорларнинг мазмуни бу жумҳуриятларнинг янги Иттифоқ шартномасини имзоламаслик мақсадига қаратилган.

ХОРИЖДА

⊙ ГДРнинг собиқ раҳбари Эрих Хонеккерни қамоққа олиш учун ордер берилди. У Берлин деворидан ошиб ўтмоқчи бўлганларга ўқ узиш учун шахсан буйруқ берганлигида айбланмоқда.

⊙ «Форчун» («Омад») журналининг маълумотларига кўра ҳозир АҚШда 58 нафар миллиардер бор. Бойлиги 1 миллиондан кўпроқ бўлган кишиларнинг сони эса 1,6 миллион нафарни ташкил этади.

Бугунги кун нафаси ТО

⊙ Тошкентдаги қадоқлаш ва ўраш тажриба конструкторлик бюросида кўпгина замонавий дастгоҳлар ўрнатилган.
СУРАТДА: программа билан бошқариладиган дастгоҳда ишловчи моҳир токарь Григорий Голоцан. У шу ерда 10 йилдан бери сидқидилдан меҳнат қилиб келаяпти.

Т. Каримов сурати.

Рўзномалар кўрик-синови

Ноҳия саломатлик марказида тиббий муассасаларнинг ташкил этган деворий рўзномаларининг кўрик-синови бўлиб ўтди. Унда 10 дан зиёд ноҳиядаги тиббий муассасалар иштирок этди.

Деворий рўзномада кўтарилган муаммо «Аёл ва СПИД» деб номланган бўлиб, иштирок этганларнинг диққат марказини ўзига тортди.

Кўрик-синовни ўтказишдан асосий мақсад соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, касалликлардан сақланиш йўлларини кўрсатишдир.

Унда 3-болалар поликлиникаси 1-ўринни, Тошкент тўқимачилик машинасозлиги корхонасининг тиббий-санитария бўлими 2-ўринни, 19-поликлиника ходимлари эса 3-ўринни олишга муваффақ бўлишди.

Ғолиблар пул мукофоти ва ноҳия фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

М. СОДИҚОВ,
Фрунзе ноҳияси.

Об-ҳаво ва саломатлик

3 декабрдан 9 декабргача

Ўзбекистон ССЖ Об-ҳавони кузатиш марказининг маълумотларига кўра, шу ҳафтанинг аксарият кунлари Ўзбекистон ҳудудида, шу жумладан Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади, ёғингарчилик бўлмайди, аста шамол эсиб туради.

Иссиқ ҳаво кириб келаётганлиги давом этиши муносабати билан, ҳарорат шу мавсумга нисбатан юқори бўлиб туради. Кечалари 0—5, кундузи 14—19 даража иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг охирига бориб об-ҳаво ўзгаради. Ғарбдан эсадиган шамол кучаяди. Жумҳуриятимизнинг айрим ноҳияларида ёғингарчилик бўлади. Ҳарорат пасаяди.

Н. А. Семашко номидаги сиҳат-саломатликни тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот илмгоҳи тиббий об-ҳаво маълумотлари ва об-ҳаво таъсирининг олдини олиш маркази мутахассисларининг фикрига қараганда, ҳафтанинг аксарият кунларидаги об-ҳаво нисбатан ноxуш ҳисобланади. Ҳаво ҳароратининг, айниқса кундуз кунлари кўтарилиши шу мавсумга нисбатан меъёридан юқори бўлади. Бундай иқлим шароитлари об-ҳаво ўзгаришларига таъсирчан беморларга салбий таъсир этиши эҳтимоли бор. Бош мия қон томирлари хасталиги, юрак ва нафас олиш-ўпка хасталиклари бўлган беморларнинг аҳволи оғирлашиши мумкин.

Шунинг учун хоналарни тез-тез шамоллатиб туриш, очиқ ҳавода кўпроқ юриш тавсия этилади. Даволовчи жисмоний муолажаларни нафас олиш машқлари билан қўшиб олиб бориш жуда фойдали. Аҳвол оғирлашган ҳолларда даволовчи шифокор тавсияси билан қон босимини ва юрак-қон томирлар фаолиятини ростловчи дори-дармонларни қабул қилиш мумкин.

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон ССЖ халқ депутати сайловини ўтказувчи округ сайлов комиссияси 1990 йил 30 ноябрь куни 37-Қорақамиш сайлов округидан чинни заводининг директори, 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи Файзулла Неъматуллаевич Раҳматуллаевнинг Ўзбекистон ССЖ халқ депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинганлигини маълум қилади.

Бозор иқтисодиёти бўсағасида

КОРХОНА ИХТИЁРИ ЎЗИДА БЎЛАРМИКИН?

● Бир вақтлар шаҳримиздаги дўконларда турли-туман мебеллар сероб бўларди. Ҳатто чет эл мебелларини ҳам танлаб олардик. Бозор иқтисодиётига ўтиш тўғрисида гап-сўз бўла бошлаши билан дўконларни йиллаб тўлдириб ётган мебеллар ашиндек тез йўқолди. Натижада унга бўлган талаб бирдан ортди. Балки мебель танқислигининг бошқа бир сабаблари ҳам бордир? Шу саволга жавоб топиш истагида яқинда биз Сергели ноҳиясидаги «Комфорт» мебель ва ёғочсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлдик. Корхона раҳбарлари ва ишчилари билан дилдан суҳбатлашдик.

Маҳамаджон УСМОНОВ, бош иқтисодчи: Биласизми, савол бериш осон, унга жавоб бериш қийин. Бирлашмамизда ишлаб чиқариш бошқа йиллардагига нисбатан яхши бўлса бўляптики, лекин ёмон эмас. Дўконларда мебеллар йўқлигининг бир сабаби бор. У ҳам бўлса одамлар орасида нарх-навонинг ошиши ҳақидаги узунқулоқ гапларнинг тарқалганлигидир. Олаётган нарсаси унга керакми ёки керак эмасми бу баъзилар учун барибир кўринади. Бозор иқтисодиётига ўтиш хусусида турли миш-мишлардан қатъий назар ишлаб чиқариш ўз меъёрида кетяпти. Бизда баҳонага ўрин йўқ. Ишламасак даромадимиз бўлмайди. Чунки ишлаб чиқариш деган сўз бир кишининг амалга оширадиган иши эмас. Мана бир кунда 120 минг сўмлик, бир ойда эса 2 миллион 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Аммо дўконларда мебель йўқ. Бу бир ҳисобда бизнинг эмас, кўпроқ тайёр маҳсулотни айирбошловчи мутасаддиларга, яъни савдога боғлиқ. Улар асосан маҳсулотларни керакли томонларга жўнатишади.

Хурсанд ЗИЯЕВ, таъминот бўлими бошлиғи: Дўконларда мебель ва мебель маҳсулотларининг йўқлигидан гоҳо биз ҳам ажабланамиз. Шунча маҳсулот қаерга кетяпти, деб ўз-ўзимизга савол ҳам берамиз. Бизнинг ишимизда асосан таъминот катта роль ўйнайди. Бу масала доимо ўлда-жўлда. Корхонамизга бир оддий қисм ҳам четдан олиб келинади. Масалан, номма-ном санаб ўтирмайман —умуман бизга 250 минг хил номдаги қисмлар керак бўлади. Буларнинг бири етиб келса, иккинчиси йўқ. Хўш, айтингчи нима қилишимиз керак? Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида яна кўп муаммолар вужудга келмоқда.

— Агар бозор иқтисодиётига ўтилса шартномалар қандай амалга ошади?

— Пластмассанинг ўзидан 350 минг квадрат метр хом ашё учун шартнома тузилиши керак эди. Биз ҳозирча «Мосстройпластик» корхонаси билан 65 минг квадрат метр, Тбилиси ИРТИси билан 17 минг квадрат метр. «Ленинградстройпластмасс» корхонаси билан 34 минг квадрат метр учун шартнома туздик. Қолган миқдори қачон, қандай бўлади, бу ҳали ўзимизга ҳам номаълум. Бу рақамларни таъкидлашимнинг боиси шуки бизнинг шартномамиз жуғрофияси жуда кенг. Номлари келтирилган шаҳарлардан хом ашё оламиз, ўрнига эса тайёр маҳсулот берамиз.

Давлат таъминоти томонидан бериладиган 1 квадрат метр прессланган пол маҳсулоти 1 сўму 94 тийин туради. Биргина шу маҳсулотнинг ўзи билангина тайёр маҳсулот чиқариб бўлмайди. Битта мебель ишлаб чиқариш учун химикатлар, бўёқ, пластмасса, темир оёқчалар учун темирлар ва ҳоказолар зарур. Оддий тил билан айтганда давлат таъминоти бундан кейин, яъни бозор иқтисодиётига ўтгандан кейин ҳам «даллол»лик ролини ўташи керак. Ўтаганда ҳам ҳаққоний ўташи керак. Ишлаб чиқарилган маҳсулотдан тушадиган фойданинг кўп қисми давлат таъминоти ҳисобига қолади. Бу ҳақиқатга тўғри келмайди.

Мана бир мисол: хонада ўтириб иш қиладиган муҳандис билан ишлаб чиқаришда давлатга катта фойда келтирадиган муҳандисни олиб кўрсак. Бунда ҳам катта ноҳақлик бор. Корхона муҳандиси 120—130 сўм маош олади. Уларчи? 300 сўмдан зиёд. Ишчи таъминотини ҳам бир яхшилаб ўйлаб кўрилса яхши бўлар эди.

Маҳамаджон УСМОНОВ: Биз тайёрлаётган маҳсулотимизнинг 90 фоизи давлат буюртмаси асосида ошхона мебеллари ишлаб чиқариш билан чекланмай, кенг истеъмол буюмларини ҳам ишлаб чиқаряпмиз. Болалар стулчалари, китоб жовонлари, сочиқ илгичлар ва ҳоказо.

Мана ўн ойлик якунга бир назар ташлайдиган бўлсак товар маҳсулоти 33 минг 740 сўм ўрнига 34 минг 165 сўм қилиб адо этилди. Давлат буюртмаси 93,7, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш эса 101,1 фоизга адо этилди. Учта филиалимиз бор. Улардан бири Шаҳрисабзда жойлашган. Хом ашёнинг ўта танқислиги туфайли бу филиал ўтган ой режасини уддалай олмади. Бағдоддаги тажриба мебель фабрикамиз ҳамда Сирдарёдаги спорт анжомлари тайёрлайдиган корхонамиз ўн ойлик режаларини ортиғи билан адо этдилар. У ерларда ҳам маҳаллий аҳолини иш билан таъминлашга катта эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириб, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўймоқдамиз...

Дарвоқе бу ерда яна бир яхши анъана бор экан. У ҳам бўлса социалистик мусобақанинг йилда бир якунланиши. Бу анъана бригадалараро уюштирилган бўлиб «Меҳнат ва жамоа тартиби — жамоа зиммасида» деган шиор асосида кузатилиб борилади. Унда маҳсулот сифатига, технологик жараёнга, ишчининг ишга бўлган фаолиятига бутун бригада жавобгар бўлади. Ўтган 1989 йилда мана шу қонун-қоидаларга бир неча участкалардан иборат бўлган 4-цех аъзолари қаттиқ риоя қилиб мусобақа илғорлари бўлишди. Бу йилгисининг ҳам якунланишига саноқли кунлар қолди.

Дарҳақиқат, ҳар бир оиланинг ўз тошу тарозиси бор деганларидек, бу корхона ҳам ўзига хос хусусиятга эга. Негаки, ошхоналаримизни бежирим ва кўркам мебеллар билан жиҳозлаган кезимизда мана шу даргоҳда фаолият кўрсатганларга тасаннолар айтамиз.

Умуман олганда дўконларда мебелларнинг йўқлигини мутасаддиларнинг бу қисқача суҳбатидан ёки бир корхона фаолиятини сарҳисоб қилган билан мукаммал очиб бериб бўлмайди, албатта. Кўп нарса одамларнинг ўзларига ҳам боғлиқ. Эҳтимол бозор иқтисодиётига ўтгач бирлашманинг ҳам ихтиёри ўз қўлида бўлиб қолар. Ўйлаймизки ана шунда муаммолар ижобий ҳал бўлади.

Суҳбатдош Г. МАМБЕТОВА.

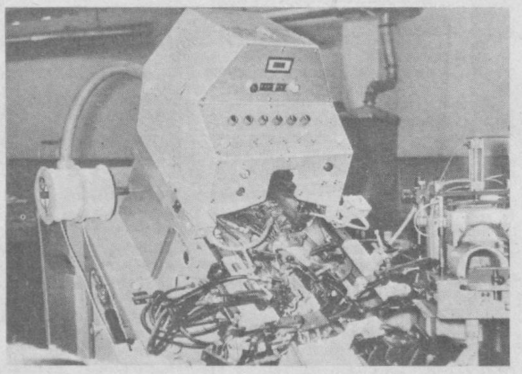

⊙ ШАҲРИМИЗДАГИ 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида ўз касбининг мутахассиси бўлган ёшлар кўплаб ишлашади. Сиз суратда кўриб турган Дилбар Илёсова ҳам корхонанинг учинчи цехида икки йилдан бери самарали меҳнат қилиб келмоқда.

Ўнгдаги суратда корхона цехларига ўрнатилган дастгоҳлардан бирини кўриб турибсиз.

Ҳ. Мирзакаримов суратлари.

Меҳнат жамоаларида

ТАКЛИФЛАР ИНОБАТГА ОЛИНДИ

⊙ Бугунги кунда она шаҳримиз Тошкент ҳаётини транспортсиз тасаввур қилиш қийин. Айниқса трамвай ва троллейбус хўжалигини қайта қуриш, моддий техника базасини мустаҳкамлаш муҳим ва долзарб муаммолардан бири бўлиб қолди. 1991 йил 30 мартда Тошкент трамвайининг 90 йиллиги кенг нишонланади. Илгари хабар қилганимиздек ана шу сана олдидан Ўзбекистон ССЖ Президенти И. А. Каримов ва вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов ўртоқлар Иттифоқда ягона ҳисобланган комплектлашган «Қизил Шарқ» трамвай-троллейбус манзилгоҳининг меҳнат жамоаси билан учрашган эдилар. Жамоатчи мухбирларимизнинг шаҳар трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ҳусниддин Саъдиевич Маҳкамов билан суҳбатлари худди шу мавзу хусусида бўлди.

— Ҳусниддин Саъдиевич, аввало учрашув ҳақида, кейин шаҳар электр транспортидаги ишларнинг аҳволини кечиктирмай яхшилаш юзасидан белгиланган чора-тадбирлар ҳақида гапириб берсангиз.

— Тўғрисини айтсам, жумҳуриятимиз раҳбарлари билан бундай ошкора мулоқотни жамоамиз ҳеч тасаввур қилмаган эди. Тўғри, илгарилари ҳам ҳукумат раҳбарлари билан учрашувлар бўлган, лекин бунақа дилдан суҳбат ҳали бўлмаганди. Ҳозирги кунда ҳам трамвай ёки троллейбус ҳайдаш касбини менсимайдиганлар учраб туради. Ана шундай шахслар олдида қаддимизни ғоз тутиб қадриятимиз улуғланганидан чексиз миннатдор бўлдик. Бутун куч ва ғайратимизни ишлаб чиқариш базамизнинг ривожига сарфлаяпмиз. Ҳар куни миллионга яқин аҳолига хизмат кўрсатиляпти.

Корхона ва ташкилотларнинг аниқ ишлаши, илм даргоҳларида чуқур билим олиш, ишга ёки ўқишга сабабсиз кечикиб келмаслик кўп жиҳатдан транспортнинг аниқ маромда ишлашига боғлиқ. Шу йилнинг 9 ойлик иш якунларимизни жамлаганимизда трамвай бўйича 122, троллейбус бўйича 101 миллион йўловчи ташилди. Бу намунали ўзгариш хизмат кўрсатиш тармоқлари иши тубдан яхшиланганлигидан, ишчи ва хизматчиларнинг иш мақомлари ижобий ўзгарганлигидан дарак бериб турибди. Шунингдек, транспорт таъминотини тубдан қайта қуриш ҳар бир жамоамиз аъзосининг масъулиятли бурчига айланди. Ҳаракат маромини қайта ишлаб чиқиш натижасида трамвай ва троллейбусларни техник кўрикдан ўтказиш системасига ҳам ўзгартиришлар киритилди. Ҳайдовчилар техник нуқсонларни бартараф этишда таъмирчилар билан бирга қатнашмоқдалар. Бу қулай усул иш самарадорлигини оширди. Иккинчидан, Ш. Умаров, Ҳ. Камолов, А. Замонбеков, В. Больгард, Ш. Расулов сингари таъмирловчилар ўз касбларига фидокорликлари туфайли юксак унумдорликка эришдилар. Оқибат, трамвай ва троллейбусларнинг техника носозлиги сабабли йўловчилар хизматидан манзилгоҳга қайтиб келиш ҳоллари 8 фоизга камайди.

Ҳар тонгда аҳоли хизматига чиқаётган 335 трамвай, 309 та троллейбус бутун шаҳар бўйлаб ҳаракат қилади десам муболаға бўлмайди. Баъзан шундай ҳоллар ҳам бўладики, безорилар ҳайдовчилар кабинасига ёки диспетчер хоналарига кириб мўмай пул беришни талаб қилади. Ҳаттоки, маршрут ҳаракатини ўзгартиришни, бекатларда тўхтамасликни, электр транспорти рулини беришни талаб этиб дўқ ва пўписа билан ҳайдовчиларни таъқиб остига оладилар. Лекин шундай бўлишга қарамай биз электр транспорти бошқарувчиларининг вазифаси салонда осойишталикни сақлаш, безори, текинхўр ва фирибгарларга қарши курашдан ҳам иборат деб биламиз. Корхоналар кўнгилли халқ дружиначиларига эга. Ишчилар отряди милиция билан бирга таянч пунктларида навбатчилик қилиб туради.

Яна бир муҳим муаммо. Бугунги кунда ёшларни байналмилал руҳда тарбиялаш талаб этилади. Миллатлараро муносабат ва тил масалаларига ёшлар жиддий эътибор беришлари керак. Ёш кадрларнинг ўз ихтисоси бўйича ишлашига қулай шароит яратишни зарур, деб ҳисоблайман. Шу мақсадда ҳам Президентимиз билан учрашувимизда ёшларга тегишли муаммолар ҳал этилди.

— Учрашувда электр транспортларининг меҳнат шароитини яхшилаш талаб этилаётганлиги, меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш, ҳайдовчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришига, дам олиш уйлари ва санаторийларда соғлиқларини тиклаш, турмуш учун барча зарур нарсаларни вужудга келтириш ҳақида қизиқарли суҳбатлар бўлди...

— Албатта. Президентимиз И. А. Каримов билан учрашув якунида шаҳар электр транспорти хизматини такомиллаштириш ҳақида қарор қабул қилинди. Шаҳар электр транспорти хўжаликлари томонидан қабул қилинган нормативлар, таъминотчи хўжаликларга берилган талаблар тўлиқ қондирилиши, зарур асбоблар билан таъминланиши шаҳар планлаштириш комиссияси ва шаҳар ижроия қўмитасининг материал-техника таъминоти бошқармаси бош муҳандиси томонидан қайта кўриб чиқиши лозимлиги таъкидланди.

Электр транспортчилари соғлиғи доимо яхши бўлишини назарда тутиб, жамоа қарамоғидаги тиббий-санитария бўлимини янги технология жиҳозлари ва зарур бўлган мутахассислар билан таъминлаш ҳамда турли консультациялар уюштириш шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси раҳбарлари зиммасига юклатилди.

Шаҳар электр транспорти жамоасининг оғир меҳнат шароити ҳисобга олиниб дам олиш уйлари ва санаторийларга йўлланмалар сонини кўпайтириш борасидаги талабларни қайта кўриб чиқиш маълум қилинди. Бу ишни ижобий ҳал қилишни ҳам шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасига тавсия этилди.

Шу кунларда шаҳар электр транспорти тармоқларида ҳаракат учун 32 минг киловатт-электр қуввати етишмаслиги маълум. Буни назарда тутиб, моддий-техника таъминотини яхшилаш, электр қуввати тўплаш станцияларини қуриш ишини тезлаштириш мутасадди раҳбарлар эътиборига ҳавола этилди.

Кўпчилик истагини инобатга олиб, 15 йиллик ҳайдовчилик иш стажига эга бўлган 50 ёшли ва ундан ошган аёлларга, 20 йиллик ҳайдовчилик иш стажи бўлган 55 ёшли эркакларга меҳнат нафақаси тайинланадиган бўлди.

Бу таклифлар инобатга олинди. Эндиликда жумҳурият вазирликлари ва шаҳар ташкилотлари раҳбарлари белгилаган тадбирлар изчил амалга оширилиши учун ҳамма чораларни кўрадилар, деган умиддамиз.

Ф. АБДУРАҲИМОВ, С. АЛИЕВ.

Луқма

Нега ҳижолатга тушишмайди?

УЗИНИНГ кўп йиллик самарали меҳнатлари билан эл-юрт ўртасида катта обрў ва ҳурмат қозонган кишиларни эъзозлаш бизда яхши анъанага айланган. Айниқса, жумҳуриятимиз раҳбарлари ҳам меҳнат кексаларини, отахон-онахонларни алоҳида қадрламоқдалар. Уларга амалий ёрдам кўрсатиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келишмоқда. Афсуски, айрим идора ва ташкилотларнинг ўз ишларига совуққонлик билан қараётган мутахассислари туфайли бундай ғамхўрликлар ҳар доим ўз ўрнига тушаётгани йўқ. Мен ўзим 2-гуруҳ ногиронимаи, меҳнат кексасиман. 1929 йилдан 1972 йилгача ҳалол ишлаб ёшларни тарбияладим. Энди қарилик гаштини сураётган пайтимда арзимаган ишларни ҳам битира олмай қийналадиган бўлиб бораяпман. Ўтган йилнинг 19 августида уйимга табиий газ тушириш учун Ҳамза ноҳияси газлаштириш идорасига ариза берган эдим. Керакли ҳамма ҳужжатларни қисқа вақтда тахт қилиб идорага топширдим. Афсуски, ҳалигача ҳеч қандай амалий натижа йўқ. Идора раҳбарларига ёрдам сўраб борсам улар қуруқ ваъда беришиб мени сарсон қилишмоқда. Бир қарияга бўлган муносабат шу бўлдими! Идорадагилар белдан кучи кетган қари аёлнинг шунчалик сарсон бўлишидан ҳижолатга тушишмасмикин! Ўзим-га-ўзим шундай саволни бераман-у, ёшлик йилларим ёдимга тушади. Биз ҳеч қачон умум ишдан ўзимизни четга тортмаган эдик. Афсуски, ҳозир одамлар арзимаган нарсаларни ҳал қилиш учун идорама-идора сарсон бўлишяпти, қимматли вақтларини ҳавога совуришмоқда. Ваъдадан нарига ўтмаётган Ҳамза ноҳияси газлаштириш идораси мутахассислари фикримнинг ёрқин далилидир. Акс ҳолда улар мени шу пайтгача бекорга овора қилишмаган бўлишарди.

А. МУРОДХЎЖАЕВА,
Ҳамза ноҳияси Куйбишев кўчасидаги 139-уйда истиқомат қилувчи меҳнат кексаси.

Кенгашлар фаолиятидан

ДАҲА ҚЎМИТАЛАРИ: ИЛК ҚАДАМЛАР

НОҲИЯ Кенгашлари фаолиятини янада кенгайтириш мақсадида шу кенгашлар қошида ташкил этилаётган маҳаллий ўз-ўзини бошқарув органлари иши бугунги кунда янада ривож топмоқда. Буни Фрунзе ноҳиясидаги маҳаллалар қўмиталари ҳамда шу ноҳия кенгаши қошида ташкил бўлган даҳа қўмиталари фаолияти мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Маҳалла қўмиталаридан сўнг, даҳа қўмиталари шаҳарда биринчи бўлиб ушбу ноҳияда ташкил топди. Тузилиши жиҳатидан маҳалладан унчалик фарқ қилмайдиган даҳа қўмиталари асосан ноҳиянинг кўп қаватли турар жой бинолари қад кўтарган жойларда бунёд бўлди.

Даҳа қўмиталарини ташкил қилишдан мақсад, шу кўп қаватли баланд иморатларда яшовчи аҳолини бир-бирига яқинлаштириш, улар ўртасида бир-бирига меҳр-оқибат ришталарини боғлаш, шунингдек, қўни-қўшниларнинг шу уйларда истиқомат қилувчи ўспиринлар тарбиясига нисбатан масъулиятини оширишдан иборат эди. Зеро, ўзбек халқининг қадимқадимдан «Бир болага — етти қўни-қўшни ота-онадир», — деган нақли бежиз айтилмаган.

Айтиш мумкинки, бошланган ибратли ишдан кутилган мақсадга эришилмоқда. Буни қисқа вақт ичида даҳа қўмиталари ташаббуси билан азалий урф-одатимизга кўра ўзлари яшайдиган жойда уюштирилган умумхалқ ҳашари ва шанбаликлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Шунингдек, даҳа қўмиталари ташкил бўлиши биланоқ, кўп қаватли уйлардаги ўспирин болалар фаолияти қатъий назорат остига олинди. Болалар ва ўсмирлар ўртасидаги тартиббузарлик ва жиноятчилик ҳолларига қарши курашга маҳалла ва даҳа қўмиталари жамоатчилиги жалб қилиниб, ноҳия ички ишлар бўлими билан ҳамкорликда иш олиб борувчи жамоат тартибини сақлаш гуруҳлари ҳам ташкил қилинди.

Даҳа қўмиталарини ташкил қилиш ишига ноҳия депутатлари ҳам жалб қилинди. Даҳалар чегараси 2-3 округни ўз ичига олган ҳолда белгиланиб, унга шу округдан сайланган депутатлар масъул бўлишди. Шунингдек, ноҳия Кенгаши ижроия қўмитаси ва ноҳия партия ташкилотининг масъул ходимлари ҳам даҳа қўмиталари то ўзини тиклаб олгунга қадар ноҳия депутатларига яқиндан кўмак бериб келишмоқда. Даҳа қўмиталарига раислар сайлашда номзоди кўрсатилган кишининг билим ва тажрибаси, ташкилотчилик қобилиятига алоҳида эътибор берилди.

Қувонарлиси шундаки, даҳа қўмиталарига ҳам маҳаллалар сингари ҳуқуқий мақом берилиши аҳолининг ижодий ташаббускорлигини оширди, ғайратига-ғайрат қўшди. Шу ерда истиқомат қилувчи кишилар ўзларини қонуний ваколат эгалари деб ҳис қилиб, ўз маҳалла ва даҳалари ишига янада фаолроқ кириша бошладилар. Шу ўринда ноҳия Кенгаши депутати С. Ф. Ильиних раҳбарлигида 18-даҳа қўмитасида махсус ишчи комиссияси ташкил этилиб ўзи масъул бўлган уйларнинг иситиш тармоқлари қиш мавсумига қандай тайёрлангани текшириб чиқилгани ва текшириш натижаларининг тегишли ташкилотларга топширилганини айтиб ўтиш жоиз.

Шунингдек, ноҳиянинг Авлоний маҳалласида ҳам маҳалла аҳлининг маблағи ва ҳашар йўли билан чойхона қуриб ишга туширилди. Эндиликда шу чойхонадан олинаётган даромаднинг бир қисми, 150 сўм пул маҳалла қўмитаси жамғармасига тушмоқда. Ноҳиянинг бошқа маҳалла ва даҳа қўмиталарида ҳам мавжуд имкониятлар ҳамда даромад манбаларидан оқилона фойдаланилмоқда.

Бу хайрли ишлар ва илк қадамлар ишонтирмоқдаки, маҳаллий бошқарув органлари мустақиллиги, уларнинг моддий, молиявий, ҳуқуқий мақоми мустаҳкамланиши ижобий ҳодиса бўлиб, у янада яхши ва қувончли самаралар келтиришга қодирдир. Уларнинг фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадида яқинда ноҳияда яна бир ажойиб, хайрли ташаббус амалга оширилди. Ноҳия Кенгаши қошида маҳалла ва даҳа қўмиталари раислари, муовинлари ҳамда хотин-қизлари кенгаши раисларининг уч кунлик ўқуви ташкил қилинди. Бу ўқувдан мақсад жумҳуриятимизда бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан маҳалла ва даҳа қўмиталари раислари орқали аҳолининг иқтисодий билимини ошириш, шунингдек, маҳаллалар иши бўйича ўзаро тажриба алмашиш, ҳал этилиши зарур бўлган муаммоларни биргаликда кўриб чиқиш, тегишли ташкилотларга етказиш ҳамда уларнинг бажарилиши юзасидан қатъий назорат ўрнатиш, бир сўз билан айтганда, ўрганиш ва ўргатишдан иборат бўлди.

Уч кунлик ўқишда ноҳия партия қўмитаси қошида ташкил этилган махсус марказ олимлари йиғилганларга бозор иқтисодиёти билан боғлиқ масалалар хусусида тушунча беришди. Ўша куни биз ҳам ноҳия кенгашида бўлиб, ноҳия қўмитаси раисларининг ушбу тадбир хусусидаги фикрлари билан қизиқдик.

— Ноҳиямиз Кенгаши томонидан ташкил этилган бу ўқувдан очиғи биз жуда катта маънавий озуқа олдик. — дейди Авлоний маҳалла қўмитаси раиси Турғун ака Бекмуродов. — Маҳалланинг обрў-эътибори, мавқеи ошиб бораётган бир пайтда бу тадбирнинг ўтказилаётгани айни муддао бўлди. Эндиликда маҳаллий бошқарув органи бўлган қўмиталаримиз мустақил иш юритиш учун албатта ҳуқуқий мақом ва молиявий асосга эга бўлиши лозим. Бу масалада ҳам зарур билим ва тажрибага эга бўлдик. Шунингдек, жумҳуриятимизда бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан маҳалла қўмиталари маҳаллалардаги мавжуд даромад манбаалари бўлган сартарошхона, нонвойхоналар ишидан қандай қилиб оқилона фойдаланиш ва шу маблағдан ночор аҳволда яшовчи оилаларга ёрдам кўрсатишнинг ўзига хос йўл-йўриқларини билиб олдик.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, шаҳар ноҳиялари орасида биринчи бўлиб ҳар томонлама фойдали шундай тадбирни ташкил этган. Фрунзе ноҳияси Кенгаши ишидан нафақат маҳалла, балки яқинда ташкил бўлган даҳа қўмиталари раислари ҳам бениҳоя хурсанд.

— Бизга бошланғич йўлланма берган Кенгаш аъзоларига раҳмат айтмоқчиман, — дейди ноҳиянинг «Қушбеги» даҳа қўмитаси раиси Обиджон ака Толибов. — Даҳа қўмитамиз аҳолиси турли миллат вакилларидан иборат. Шундай экан, қўмита ишини ташкил этишда энг аввало аҳоли ўртасида байналмилал тарбиянинг, миллатлараро ўзаро дўстлик ва ҳамкорликнинг барқарор бўлишига эришиш лозим бўлади. Бу борада ҳам бизга махсус дарс ўтилди. Миллий урф-одатлар, анъаналар ўчоғи бўлган маҳалла қўмиталарига нисбатан тажрибамиз оз бўлгани учун маҳалла ва даҳа қўмиталарининг биргаликдаги ўқуви биз учун жуда катта тажриба мактаби вазифасини ўтади, десам хато қилмайман.

Ҳа, Фрунзе ноҳияси кенгаши ажойиб ташаббус бошлаб, хайрли ишга қўл урди. Умид қиламизки, бу тадбир шаҳарнинг бошқа ноҳиялари кенгашларида ҳам ўтказилиб, у «Маҳалла» дастурининг амалга оширилишида муҳим омил бўлади.

З. ДЎСМУҲАМЕДОВА.

⊙ Ҳар йили кузда Швейцариянинг Интерлакен шаҳрида «Қўнғироқлар фестивали» бўлиб ўтади. Қўнғироқларни чўпонлар сигирларнинг бўйнига осиб қўйишади. Мутахассисларнинг фикрига қараганда, ростмана қўнғироқни ясаш учун ғоят даражада юксак маҳорат талаб этилади, уларнинг айримларини чинакам дурдоналар қаторига қўшиш мумкин. Байрам маросимида иштирок этиш учун ўз қўлингиз билан ясаган қўнғироққина эмас, махсус ёпинчиқ ҳам керак бўлади. Ёпинчиқ одатда молнинг бўйнига осиб қўйилади.

Кейстон — ТАСС сурати.

⊙ Кўпдан бери ҳувиллаб ётган дўконларнинг маҳсулотлар тўла пештахталари бугунги Польша давлатининг воқеликларидан биридир. Озиқ-овқат дўконларида навбат кутиб турганлар деярлик учрамайди. Аммо у ёки бу нарсани харид қилаётган поляклар ҳам кўп эмас — ҳамма нарса бору, жуда қиммат, нархи «осмонда».

СУРАТДА: Эльблонг шаҳри дўконларидан бирида.

В. Маначин (ТАСС) сурати.

АДАБИЁТ ва САНЪАТ

Ўчмас хотиралар

ОТАЖОН ҲОШИМ

У бор-йўғи 33 йил (1905—1938) умр кўрган бўлса ҳам, ўзбек маданияти тарихида ўчмас из қолдирди. Унинг илмий мероси эндигина ўрганила бошланди. Биз унинг фалсафа, адабиётшунослик, тилшунослик каби соҳаларда қалам тебратганини биламиз. Отажон Ҳошим фақат назарий муаммолар билан шуғулланган олим эмас, балки шу билан бир қаторда долзарб амалий масалаларни ечишга интилган серғайрат амалиётчи, даврининг кескин, таҳликали сиёсий-ижтимоий фикрлари тўқнашувларида фаол қатнашган ўткир публицист бўлганини кўрсатувчи далиллар кўп. 1928 йил 3 декабрда «Правда Востока» рўзномасида профессор Шельднинг мақоласи чоп этилади ва унда туркий тиллар, тожик тилининг лотин алифбосига ўтиши масаласи кўтарилади ва шу муносабат билан Отажон Ҳошимнинг қарашлари (Фитрат тузган лотинча алифбони ҳимоя қилгани) танқид қилинади. Орадан йигирма кун ўтмай (1928 йил 20 декабрда) шу рўзномада Отажон Ҳошим профессорга қарши мақола эълон қилади. Жавоб мақоласи мантиқан изчил, ғоят эҳтиросли услубда ёзилгани, мақолада илмий баҳс қоидаларига қатъий риоя қилингани, Шельдга сиёсий айблар тақалмагани киши эътиборини ўзига жалб қилади. Ўз даврида қатор тилларни билгани, ўзбек адабиёти тарихини чуқур ўргангани, юксак инсоний фазилатларга эга бўлгани учун академик А. Н. Самойлович унга «тенгсиз илмий ходим» деб баҳо берган эди.

Отажон Ҳошимнинг тилшуносликка оид ишлари кўп эмас. Тил масалалари бўйича олим газета мақолаларидан ташқари «Боку пленумининг натижалари», «Ўзбек адабий тили ва унинг имлоси ҳақида», «Ўзбек адабий тили тараққиёти тўғрисида» каби илмий тадқиқотлар ёзган. Отажон Ҳошимнинг тил тўғрисидаги фикрлари унинг адабиётшунослик, фольклоршунослик ва бошқа соҳаларга оид тадқиқотларида ҳам озми-кўпми акс этган. Отажон Ҳошим тил тўғрисида яхлит таълимот яратишга улгурмаган бўлса ҳам, унинг бу соҳага оид ишлари ўзбек тили тараққиётига, ўзбек тилшунослиги ривожига муайян таъсир кўрсатди. Отажон Ҳошимнинг тил тўғрисидаги кўпгина фикрлари шу кунларгача ўз илмий-назарий ва илмий-амалий қимматини йўқотмай келади.

Отажон Ҳошим яшаган даврда ўзбек тилшунослиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлган муаммолардан бири адабий тил муаммоси эди. Классик ўзбек адабий тили (чиғатой тили) феодал-аристократ адабий тили, жадидлар даври адабий тили, буржуа-жадид адабий тили деб эълон қилинган. Илмий тадқиқотлардан миллатчилик, пантуркизм, панисломизм изларини қидириб топишга ружу қилинган бир шароитда ўзбек адабий тили ва унинг истиқболи масалалари билан шуғулланиш осон бўлмаган албатта.

Шуни айтиш керакки, ўзбек классик адабий тилини (чиғатой тилини) ислоҳ қилиб, уни халқ сўзлашув тилига яқинлаштириш, яъни классик адабий тилни демократлаштириш бўйича ҳаракат ўрта асрларда бошланиб, Хоразмда XII асрда муайян бир таълимотга айлангани тарихдан маълум. Хива хони Абулғози Баҳодирхон ўз тилини халқ тилига яқин қилиб ёзишга интилгани бунда араб ва форс тилларидан, чиғатой туркисидан сўз олмасликка урингани ҳақида гапиргани маълум.

Отажон Ҳошим шахси, унинг илмий мероси, хусусан унинг тилшуносликка оид мероси тўғрисида гапирар эканмиз, у ўзбек тили тўғрисида фақат далиллар бўйича фикр юритди ва гапирди. Йигирманчи йилларнинг охири ва ўттизинчи йиллардан мамлакатда, хусусан Ўзбекистонда ҳукм сурган расмий-ҳоким қарашларга олим сира бўйсунмади. Ўз даврининг фарзанди сифатида Отажон Ҳошим классик ўзбек адабий тилини феодал-аристократ тили деб атайди, адабий тил вазифасини социализмга ва пролетар маданиятига ўтиш воситачилиги билан чеклайди, адабий-китобий анъана аҳамиятига етарли баҳо бермайди, араб ёзуви асосидаги эски ўзбек ёзувини бир қисм эзувчиларга мўлжалланган ёзув деб ҳисоблайди. Бинобарин шахсга сиғиниш мафкураси авж олган йилларда бу масалалар тўғрисида бошқача гапириш мумкин эмас эди. Тил, адабиёт, маданий мерос тўғрисидаги бундай фикрларни илмий мезонлар асосида қайта кўриб чиқиш ва тўғри хулосалар чиқариш фанимиз олдида турган долзарб муаммолар қаторига киради.

Отажон Ҳошим бундан 54 йил аввал кўтарган муаммолар ўзбек тилининг бугунги аҳволи учун ҳам зарур эканини тушуниш қийин эмас. Шу маънода амалиётчи томонидан ўзбек адабий тилининг 30-йиллардаги аҳволи бўйича олиб борилган кузатишлар ва чиқарилган хулоса ва умумлашмалар адабий тилимизнинг бугунги муаммоларини ечиш учун муайян йўлланмалардан бири бўлиб хизмат қилади.

Ўзбек адабий тили тараққиётининг бош манбаини у жонли халқ тилида кўради. Бу умумлашма хулоса ўзбек адабий тили учун ва умуман ҳар қандай адабий тил учун улкан аҳамиятга эга. Бу хулоса халқ адабий тил учун эмас, балки адабий тил халқ учун деган умумий қоидага тўғри келади.

Анъана адабий тилнинг нисбий турғунлигини таъминласа, халқ сўзлашув тили унга жон бағишлайди, унинг узлуксиз ўсиши ва ривожланишини таъминлайди. Йигирманчи йилларда ва ўттизинчи йилларнинг бошларида ўзбек халқ лаҳжа ва шеваларини кенг миқёсда ўрганиш муносабати билан адабий тил тараққиётида халқ тили ва шевалар аҳамиятига ортиқча баҳо бериш ҳоллари кузатилади. Баъзи олимлар айрим ўзбек шевалари асосида уч адабий тил (чиғатой, қипчоқ ва ўғиз адабий тиллари)ни яратиш назарияси билан чиқишди. Айрим шева вакиллари (масалан, қурама шеваси вакиллари) ўз шевасини адабий тилга айлантириш, бу шевада ўқув-ўқитиш ишларини олиб бориш, рўзнома ва ойномалар чиқариш масалаларини қўйдилар. Ўзбек тили таркибида уч адабий тил яратиш тарафдорлари орасида Ғ. О. Юнусов, Е. Д. Поливанов каби таниқли олимлар бўлганини эътиборга олсак, ягона ўзбек тилини сақлаб қолиш ғояси бу ғоя тарафдорлари зиммасига қанчалик оғир вазифа юклагани ойдин бўлади.

Отажон Ҳошимнинг ягона адабий тил тўғрисидаги қарашлари маълум тараққиёт босқичларидан ўтди. Дастлаб у барча туркий халқлар учун ягона адабий тил ғоясини қўллаб-қувватлади. Унинг бу қарашлари туркий тиллар учун муштарак алифбо тузиш фикрлари асосида шаклланди. Кейинчалик у бу фикридан қайтди.

Ягона ўзбек адабий тили — кўп масалаларни ўз ичига оладиган муаммо. Отажон Ҳошим бу муаммонинг икки томонини ёритди. Биринчидан у адабий тил учун таянч лаҳжа масаласига тўхталди. «Адабий тилнинг бошқа масалаларидан устунроқ бўлган муаммоси — бу адабий тил учун таянч лаҳжа масаласидир» деб ёзди у. Лекин ўзбек адабий тили учун таянч лаҳжани у лисоний белгиларга қараб эмас, балки ижтимоий-сиёсий мезонларга қараб тайин этди. «Ўзбекистон тилининг ривожи учун кенг шароит яратадиган, илғор элементларни тез қабул қиладиган етакчи шаҳар шевалари адабий тил учун асос лаҳжа қилиб олинди», деган эди у. Бундай шевалар қаторига Тошкент, Фарғона ва Қўқон шаҳар шевалари киритилди.

Адабий тил луғат бойлигининг тараққиётида жонли халқ тилининг ролига катта аҳамият берган О. Ҳошим мавжуд сўзлар асосида янги сўзлар ясаш, сўзларни иккиламчи номлар сифатида қўллаш, бошқа тиллардан сўз ўзлаштириш бўйича қимматли фикрлар билдирди. Унинг илмий терминологияни яратиш бўйича олиб борган кузатишлари ҳали ўзининг илмий қимматини йўқотгани йўқ.

Халқнинг жонли тилига, адабий тилига сингиб кетган байналмилал сўзларни бошқа сўзлар билан алмаштиришда О. Ҳошим томонидан эҳтиёткор бўлишга чақириб айтилган сўзлар худди шу кунларда айтилгандай таассурот қолдиради.

Иристой ҚЎЧҚОРТОЕВ,
Ўзбекистон ССЖ Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

⊙ **КУНИ кеча Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССЖ Давлат академик катта театри саҳнасида улуғ мутафаккир таваллудининг 550 йиллигига бағишланган янги «Алишер Навоий» операси саҳна юзини кўрди. Ўйлаймизки, ушбу саҳна асари жумҳуриятимиз санъатининг ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.**

СУРАТЛАРДА: ушбу операдан кўринишлар. Чапда Гули ролида Ш. Тўхтабоева. Навоий ролида жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист Т. Ҳусанов ва жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист А. Бозоров Ҳусайн Бойқаро қиёфасида.

С. Маҳкамов суратлари.

Танишув

⊙ Собирнинг шеърлари ҳажман қисқа, лекин мазмунга бой. Ифодаси ёрқин ва рангин. Унинг шеърларини ўқиганда кўнгилда бир илиқлик пайдо бўлади. Ёқимли хотиралар, хаёллар уйғотади.

Унинг тўплами тезроқ нашр этилишини истардим. Собир Ҳакимовни VI ёш ёзувчилар анжуманининг кашфиётларидан бири деб ўйлайман. Унга ижоднинг машаққатли йўлида сабр-тоқат ва омад тилайман.

Маъруф ЖАЛИЛ,
шоир.

Савдоларинг ажаб экан...

Топганим шу — юракдаги парча чўғми,
Бу дунёда ҳижрон бор-у, висол йўқми.
Тақдир деган пешонага ботган ўқми! —
Савдоларинг дунё сенинг ажаб экан.
Учган юлдуз осмонларни тиғлаб кетди
Қучоғимдан бир қуш учди, йиғлаб кетди.
Кўз ёшини юрагимга михлаб кетди
Савдоларинг дунё сенинг ажаб экан.
Дўстим, сизга қиз ҳақида нималар дей,
Тоғлар тоши бошларимга юмалар дей,
Юрагимда алам дарё шарқирар-ей,
Савдоларинг дунё сенинг ажаб экан...
Тоғ дегандим, тоғдан қулар тошлар бўлди,
Муҳаббатим кўзларимга ёшлар бўлди.
Армон отлиғ бир дунёга бошлар бўлди,
Савдоларинг дунё сенинг ажаб экан.

ҚИЗИЛ ОЛМА

Сув бўйида ўтиргандим
Оқиб ўтди қизил олма.
Рўпарамга етганда бир
Қалқиб ўтди қизил олма.
Кўнгил деди: «қўлини узат,
Шундан қолма, шундан қолма».
Ўз-ўзини кўз-кўз қилиб
Оқиб ўтди қизил олма.
Кўнглимнинг гул кўчалари
Кенг дунёдан кенг экан-да,
Бу дунёда аввалом бор
Тенгингизни денг экан-да.
Қўл узатиб қолавердим
Оқиб ўтди қизил олма.
Рўпарамга келганда бир
Қалқиб кетди қизил олма.

Собир ҲАКИМ.

Санъатнинг сеҳрли олами

ҚИЁФАЛАР ВА ҚЎШИҚЛАР

МУСАФФО, беғубор ёшлик онлари... Санъатга ошифта ўспирин Наманганнинг гулбоғларида шундай куйлаганди. Ўшанда ўрта мактабда ўқиётганда ўзининг илк бор дилрабо қўшиқлари билан ҳамқишлоқлари эътиборини тортди. «Яша, санъатга чанқоқ йигит. Агар ўз устингда қунт билан ишласанг, сендан халқ севган қобилиятли хонанда етишиб чиқади», дея оқ йўл тилашди унинг ҳамқишлоқлари.

...Йўлдош Охунбобоев номли жумҳурият ёш томошабинлар театрида кўплаб етишиб келаётган иқтидорларни кўриб тўлқинланиб кетасан. Ўз ижод йўлини топиб, эл ҳурматини қозонаётган актёрлар эътиборингни ўзига дарров тортади. Шулардан бири Обиджон Ҳакимовдир.

Обиджонда санъатга бўлган меҳр Чуст ноҳиясидаги Ломоносов номли 19-тўлиқсиз ўрта мактабда ўқиб юрган вақтидаёқ уйғонди. Мактаблараро ўтказилган бадиий ҳаваскорлик кечаларида фаол қатнашиб ўзининг ширали овози билан ўқувчи ва ўқитувчиларни мафтун этди. Санъат сирларини қунт билан ўрганишга астойдил интилган хушовоз ўсмир Наманган шаҳридаги мусиқа билим юртига ҳужжат топширди. Ўқишдан ажралмаган ҳолда вилоят театри афишасидан ўрин олган «Ошиқ Ғариб» спектаклида Одилхон, «Азиз ва Санам»да Сафар қиёфаларини 2-курсда таълим олаётган вақтидаёқ яратди. Ўзининг Ватан ва дўстлик ҳақидаги «Гуллар водийси», «Куйлайман» каби дилтортар қўшиқлари билан санъат ишқибозларининг эътиборини қозонди. Доимий ижодий изланиш туфайли ҳам актёрлик, ҳам қўшиқчилик маҳорати ошиб борди.

Обиджоннинг санъатдаги ҳар бир қадамини синчковлик билан кузатиб юрган театрнинг етук актрисаси марҳума Мукаррама Азизова унга Тошкентда санъат сирларини пухта ўрганиш ҳақида маслаҳат бериб йўл-йўриқлар кўрсатди. Сўнг Обиджон Маннон Уйғур номли театр ва рассомчилик илмгоҳининг драма ва кино актёри сиртқи куллиётида жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист М. Муҳамедов ва А. Исмоиловлар устозлигида ўз актёрлик маҳоратини оширди. Устозлар ўгитларини назарий ва амалий билими билан бойитди. О. Ҳакимов ижросидаги лейтенант Негаридзе («Чегарачининг ўғли») спектакли, механизатор Мақсуд («Дил тортса»), Мухторхон («Абдулла Набиев») қиёфаларини санъат мухлислари ҳамон эслашади. Обиджоннинг ёш томошабинлар театри саҳнасида яратган қиёфалари ҳам ранг-баранг. Жумладан, қирғиз ёзувчиси Чингиз Айтматовнинг «Оқ кема» драмасидаги Мўмин қиёфаси унинг ижросида янада тўлақонли чиқди. Шунингдек, «Тўрт томчи» спектаклидаги А. Засилов қиёфаси, «Паҳлавоннинг ўғирланиши» спектаклидаги очкўз вазир, «Насриддин ва Азроил»да Ражаббой, «Сирли сандиқ»да чол қиёфаларини маҳорат билан ижро этди. Айниқса, жумҳурият театрлари фестивалида иккинчи ўринни олишга муяссар бўлган Ш. Бошбековнинг «Эски жўва гаврошлари» даги Мўмин қиёфаси томошабинлар ҳурматини қозонди.

Қўшиқ мухлислари О. Ҳакимовнинг ширали овозини ҳам яхши танийдилар. Унинг жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист Х. Жўраев билан бирга ижро этадиган «Жавлон айладинг», «Отам», «Сайҳун наҳри», «Интизорлик йўлига», «Ўйна Раъно» каби дилрабо қўшиқлари тингловчиларга завқ бағишлайди. У раҳбарлик қилаётган Тошкент ноҳиясидаги Ленин номли колхознинг «Бўғистон» бадиий ҳаваскорлик тўгараги вилоятлараро ўтказилган кўрикда муносиб ўринлардан бирини эгаллади.

— Ёш томошабинлар театрида менга устозлик қилган жумҳурият халқ артистлари К. Хонкелдиев, В. Қодиров, М. Ҳамидова, О. Толиповларнинг бебаҳо ўгитлари санъатда ўз йўлимни топишимга катта ёрдам берди, — дейди биз билан суҳбатда О. Ҳакимов.

Жумҳурият халқ маорифи аълочиси Обиджон Ҳакимовнинг келажакда дилрабо қўшиқлар ва серқирра қиёфалар яратиб санъат мухлисларини шод этишига ишонамиз.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ.

УЧ ЯРИМ ЁШЛИ ҚИЗИҚЧИ

ПОЙТАХТДАГИ Й. Охунбобоев номли маданият уйи санъаткорлари орасида уч ярим яшарлик қизиқчи Аббосжон Толибжонов ўз санъатини намойиш қила бошлади. У ўзининг имо-ишоралари, хатти-ҳаракатлари ва қизиқарли латифалари билан ҳеч фурсат ўтмай томошабинлар меҳрини қозонди. Унинг қочириқли сўзларини эшитган ҳар бир инсон яна қайта келиб эшитишни ўз олдига мақсад қилиб залнн тарк этади. Бу кичкинтой қизиқчининг саҳнада пайдо бўлишининг ўзи одамларга кўтаринки кайфият бағишлайди.

Истеъдод ёш танламайди деганлари шу бўлса ажаб эмас. Аббосжон шундай қизиқчики, у одамларни кулдиради, ўйлатади ва халитдан нимагадир ундай олади. Бу хусусият унга отадан мерос ўтган десак хато бўлмайди. Чунки у «Қизиқчи-90» танловининг дипломанти Авазжон Толибжоновнинг фарзандидир. Авазжон ҳам бу даргоҳда ўн беш йилдан буён ишлаб, 20 дан ортиқ образлар яратди. Унинг қизиқчилик санъати ҳам кўпчиликка манзур бўлди. Энди бўлса, ўз фарзандининг қобилиятини кўриб ҳам қувонади, ҳам ташвишланади.

Ёш қизиқчининг ўзига яраша орзулари бор.

— Мен катта бўлсам албатта Тошболтани ўйнайман, дейди.

Нима ҳам дердик. Ёш қизиқчининг орзуси амалга ошишига омадлар тилаб қоламиз.

Д. САЪДУЛЛАЕВ.

СУРАТДА: ёш қизиқчи Аббосжон Толибжонов саҳнада.
Д. Аҳмад сурати.

ГУНОҲ

Ҳикоя

ЗУЛАЙҲО кино бошланишига ўн дақиқа қолганда етиб келди. Учинчи огоҳлантирувчи қўнғироқ чалингач, ҳамма кеч қолганлар қатори у ҳам залга кирди. Туртиниб-суртиниб қоронғуликда жойини ахтараркан, икки қатор нарида бошланган ғала-ғовур унинг эътиборини тортди.

Ўриндиқлар ўртасидаги кичкина йўлакда баҳайбат бир эркак боласини маҳкам бағрига босиб олган аёлни жон-жаҳди билан тепкилар, аёл бўлса додлаганча қўлидаги чақалоқни баттар эзғиларди.

— Ҳеч бўлмаса боламга раҳм қил, золим... — аёл гапини тугатолмади, навбатдаги тепиш унинг тирсагига теккан эди, қўлидаги бола сирғаниб тушди. Атрофни аёлнинг чинқириғи-ю, гўдак йиғиси тутиб кетди.

— Менга қилган хиёнатинг етмагандай шайтондан бола кўриб ҳароми орттирдингми... Иккалангни ҳам ўлдираман, уруғингни қуритаман...

Баҳайбат ерда думалаб ётган болани олди-да, бор кучи билан улоқтириб юборди. Шу вақт мўъжиза юз берди. Беихтиёр қучоғини очишга улгурган қизнинг қўлига чақалоқ учиб тушди. У болани маҳкам қучоқлаганча кинотеатрдан югуриб чиқиб кетди. Энди эркак унинг ортидан қувишга тушди. Ҳаллослаб қолган қиз транспорт қатнайдиган йўлга чиқиб олди-ю, биринчи дуч келган машинага қўл кўтарди.

Машина шамолдай елиб бораркан, боланинг биғиллаб йиғлашлари остида қиз кўрқувдан донг қотганча ҳамон ортига қараб қўяр, чақалоқни юпатиш хаёлига ҳам келмасди.

Эшикни отаси очди. У қизининг қўлида чақалоқ кўриб ажаблансада, негадир индамади.

«Болам, мана энди ўзимнинг болам бўлади. Ота-онаси айбдор бўлса гўдакда нима гуноҳ? Жажжигина чақалоқ, қара халитдан ҳаёт сени чарчатибди. Мана бир ўлимдан қолдинг, энди умринг узоқ бўлади... Худо мени халоскор қилиб юборган экан. Мана ўттиз ёшимда она бўлиб қолдим. Қандай яхши... Фақат... гап-сўз бўлгани ёмон. Игнадай гап туядай бўлиб маҳаллага тарқайди. «Эмишки... фалончининг қизи қарикиз бўлиб ўтиргани етмай, отасига яна даҳмаза орттирибди... Ўзи индамай, ҳеч кимга қўшилмай юрганидан билувдим-а, бир балоси бор деб... Ҳа, қиз ўстирмай ҳар бало бўл, мундоқ терғаб турсанг ўлармидинг...» Баттар бўлишсин-а. Гапирса-гапиришавермайдими? Акиллаб-акиллаб охири тинчишади. Кейин ҳаммаси унутилади. Болам мени «ойи» деб чақиради, қандай яхши... Қизиқ, ота-онаси ким экан-а! Қоронғида башаралари ҳам кўринмади. Лекин овозлари шунчалик танишки... Ҳа, майли худо кечирсин уларни.

— Инга-а-а... ин-га-а-а... — йиғи овози қизнинг хаёлини бўлди. Ўрнидан туриб секин чақалоқнинг юзини очди.

— Вой-й! Вой-до-д! — қизнинг кўзлари даҳшатдан олайди. Бир зум бошини чангаллаганча қаққайиб турдида, ерга гурсиллаб йиқилди.

Эшикни бузиб киришди. Қичқириқ ҳаммани ташвишга солган эди. Хонага кирган одамлар ҳайрон бўлиб қолишди. Негаки, ҳар доим саранжом-сариштa турадиган хонадаги буюмлар бетартиб сочилиб ётар, латта-путта, кийим-кечак, уюм-уюм китоблар остидан икки оёқ кўриниб турарди.

Зулайҳони хушсиз топишди. Сув сепишди, фойдаси бўлмади.

— Буни қаранглар, нима бу? — қўшни қиз Раъно каравотда ётган чақалоқ йўргагини кўриб ажабланди.

Ҳамма ўша томонга қаради.

— Чақалоқми, вой қимирлаётганга ўхшайди, — деди Фотима хола шоша-пиша унга яқинлашар экан.

Боланинг юзига қарашди. Даҳшат... чақалоқ ўрнида юзларини юнг босган, тугмадай кўзлари оловдай ёниб, тиржайиб турган махлуқ ётарди. Махлуқ кутилмаганда ўрнидан турди-да, дик-дик сакраб қизга яқинлашди. Қизнинг узун сочларига қопқора лента боғлади-да, ўзига тикилиб турган одамларга қараб яна ишшайди.

— Дадажон, иҳм-м... — Қиз кўзларини аста очиб тепасида турган отасига термулди. — Бола... болам. қани-и?

Қизим, ёлғизим, хайрият тирик экансан. Бир ҳафтадан буён мени адойи-тамом қилдинг-ку, бахти қаро қизим. — Отанинг кўзларига ёш тўлди.

— Дадажон, бола... иҳм-м... — Қиз оғриқдан афти буришиб яна сўради. — Нега индамаяпсиз...

— Боланг ўлди... уч кун бўлди кўмиб келишганига. Ростини айт қизим, бола сеники эмас-а? Сени алдашган, ёмон одамлар авраб қўлингга тутқазишган, шундайми?

Зулайҳо жавоб бермади. У кўкка термулганича бўлиб ўтган воқеаларни эслади.

Йиғлаб букчайиб ётган аёл, уни оғир этиклари билан тепкилаётган эркак... Ўзи қутқариб олган, энди эса йўқ бир жонзот...

— Эй худо қайси гуноҳларим учун? — қиз алам билан инграді, кўз ўнги қоронғулаша бошлади. Энди отасининг ўрнида ҳам ўша ғалати махлуқ пайдо бўлди, сўнгра оппоқ йўргак... Аста-секин йўргак катталашиб қизнинг устиға ёпилди.

Кимдир ха-холаб кулди, бақириб йиғлади. Сўнгра ҳаммаёққа жимлик чўкди...

Матлуба АЗАМАТОВА.

НАВОИЙНИ ТАҲРИР ҚИЛИШ МУМКИНМИ?

Алишер Навоийнинг халқимиз орасида шуҳрат топган бир ғазалини бир неча ўн йиллар давомида нотўғри ёзиб, хато ўқиб ва ўқитиб келдик.

Одами эрсанг демагил
одами,
Оники йўқ халқ ғамидин
ғами.

Ваҳоланки, бу ғазал асл нусхага айнан ўхшамайди. Афтидан, «пешқадам» олимларимиз Алишер Навоийни даҳрий—атеист қилиш ниятида атайлаб шундай қилишганга ўхшайди. Аслида шоир юқоридаги ғазал матнини қуйидагича ёзган:

Одам эрсанг демагил
одами,
Оники йўқ халқ ғами-ю, дин
ғами.

Бундан кўринаяптики, шоирнинг «дин ғами» сўзларини замонасозлар шеър сатридан атайлаб чиқариб ташлашган.

Шу боис «Ўзбекистон» нашриёти томонидан 1990 йилда чоп этилган «Файзулла Хўжаев» номли китобимизнинг «Улкан давлат арбоби» бобида илк бор юқоридаги нуқсонни тузатиб, асл нусхада қандай бўлса шу ҳолда ёздик. Зеро, Алишер Навоийнинг 550 йиллик шонли тўйи муносабати билан чоп этилаётган янги китоблар, рисолалар, мақолаларда шоир ғазалини тўғри ёзиш, тўғри ўқиш ва ўқитиш фойдадан холи эмас деб ўйлаймиз.

Мажид ҲАСАНОВ,
филология фанлари номзоди, доцент.

Фан ва техника янгиликлари

● СУМИ. Ахтиркадаги «Сельхозмаш» заводининг жамоаси ўз куч-ғайратларини вужудга келаётган фермерлик эҳтиёжларини қондиришга қаратмоқда. Корхона ихчам электр илдизқирққичлар ишлаб чиқариш йиллик режасини бажарди. Маҳсулотнинг арзонлиги унинг харидоргир бўлишини таъминлади. Илдизқирққич атиги 130 сўм туради. Завод талабнинг катталигини ҳисобга олиб, йил охиригача яна 500 та илдизқирққич ишлаб чиқаришга аҳд қилди. Арзонроқ қўл илдиз қирққичи фермерлар ва ижарачиларга мўлжалланган. Завод конвейерида эса ҳозирнинг ўзидаёқ янги маҳсулотлар, масалан, тежамкор дон туядиган қурилма пайдо бўлди. У билан бир соатда бир тонна буғдой, арпа ёки нўхотни туйиб ёрма қилиш мумкин.

● МЯДЕЛЬ (Минск вилояти). Бир неча ўн йиллардан буён хилма-хил лимонадлар тайёрлаб келаётган маҳаллий спиртсиз ичимликлар заводининг ҳудудида қудуқдан минерал сув отилиб чиқди. Бу сув таркибида хилма-хил фойдали тузлар ва металлар жуда кўп бўлиб, бунинг устига, у жуда тотли ҳамдир. У шу яқин атрофда жойлашган Нарочь кўли номи билан аталди. Унинг ўзига хос хусусиятларидан яна бири шундаки, бу сув қуйилган идишда чўкинди қолмайди. Энди корхонада катта сарф-харажатларсиз ҳар куни эллик минг шиша «Нарочанская» суви қуйилмоқда, истиқболда эса яна битта линия ўрнатиш мўлжалланган.

● ТАЛЛИНН. Эстония жанубидаги Каагярва қишлоғида саноатда картошкани қайта ишлаш тижорат жамияти тузилди, у охор, шарбат, тозаланган спирт, картошка бўтқаси, кукуни ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган завод қуриш ниятидадир. Технология линияси бир кеча-кундузда 200 тоннагача картошкани қайта ишлаб бера олади. Ишлаб чиқариш амалда чиқиндисиз бўлади: ҳатто картошканинг ҳужайрасидан олинган шарбатдан ҳам мол боқишда фойдаланилади.

● ФРУНЗЕ. Қирғизистоннинг Талас ноҳиясидаги 113-от заводи ходимларини ғаройиб ҳайвонлар — қўтослар иқтисодий жиҳатдан жуда қизиқтириб қолди. Хўжалик иқтисодий таҳлил шўъбасининг аъзолари ниҳоятда қаттиқ бозор шароитидан омон чиқиш хусусида жиддий фикр юритгач, шундай хулосага келдилар: бошқа тадбирлар қатори қўтосчиликни ҳам жадал ривожлантиришга эътибор бериш зарур. Чунки у жуда оз сарф-харажат талаб этадиган истиқболли соҳа ҳисобланади. Бир килограмм қўтос гўшти тайёрлаш учун атиги 40—50 тийин сарфланади. Бу ҳайвонлар учун ем-хашак тайёрлаш шарт эмас, улар баланд тоғликлардаги оғир шароитларга яхши мослашган, йил давомида ўзи учун озуқа топа олади. Бундан фақат ёш қўтос болаларигина истиснодир. Бунинг ҳисобидан каттагина иқтисодий самара олинади.

● ҚОЗОН. Татаристон жумҳуриятида «Булғор жамғармаси» жамияти тузилди. Унинг вазифаси тарих ва маданиятнинг энг кўҳна ёдгорликларини тўла-тўкис тиклашдан иборат. Элликта корхона, ташкилот, мусулмон жамоалари ана шу жамиятни таъсис этишди. Унинг низомига кўра 3,5 миллион сўм жамғармаси бор. Айни вақтда бир қанча хорижий мамлакатларнинг диния вакиллари ёрдам кўрсатиш ниятида эканликларини айтдилар. Жамият ўз базасига эга бўлган қурилиш-таъмирлаш ташкилотини тузиш, хориждан ғишт заводларини сотиб олиш, саёҳатчиларнинг янги йўлларини очиш, совға-салом буюмлари ва оммавий эҳтиёж моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ниятидадир.

(ТАСС).

● СВЕРДЛОВСК ВИЛОЯТИ. «Заречний» ишлаб чиқариш ширкати чиройли нақшин гулдонларни, графинларни, эсдалик биллур буюмларни — бир йилда жами ярим миллион сўмлик турли-туман маҳсулотларни ишлаб чиқаради. Мазкур ширкат асбестли ғишт заводи базасида ташкил этилган. Вилоят аҳолиси ана шу бежирим буюмларни бажонидил харид қилади. Ҳозир корхонада биллур ва бошқа безак буюмларни ишлаб чиқарувчи янги цех қурилмоқда.

СУРАТДА: биллур маҳсулотлардан намуналар.
А. Смехин (ТАСС) сурати.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги
М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5, 6 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ

Камолиддин РАҲИМОВ

КОНЦЕРТИ

Программани ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

7 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА
8, 9 ДЕКАБРЬ СОАТ 16 ВА 19.30 ДА

«ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ»

«ҚИЗИҚЧИ — 90» КЎРИГИНИНГ ҒОЛИБИ, ЛЕНИНОВОДЛИК КУЛГИ УСТАСИ

ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ

ТОЖИКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

ҚОДИРЖОН МИРАШУРОВ

(7—8 декабрда)

ХУШОВОЗ ХОНАНДА АБДУРАУФ ОЛИМОВ

(9 декабрда)
ИЖРОСИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 41-74-30, 45-92-13.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА

9, 10, 13, 22, 23, 29, 30 ДЕКАБРДА СОАТ 19.00 ДА

Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ.
«ДАРДИМНИ АЙТАМАН, КУЛАСИЗМИ?»

(КУЛГИ КЕЧАСИ)

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎзССЖда хизмат кўрсатган артист — ШУҲРАТ РАСУЛОВ

артистлар: **Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори** — МЕҲМОНАЛИ САЛИМОВ.

Р. СОЛИҲОВ, Б. ХОЛМИРЗАЕВ, Х. ТЎХТАЕВ, Ё. ҚУЛМАТОВ, З. МИРЗАБОЕВА, Г. МИРЗАЖОНОВА, М. БЕКЧОНОВА, З. БОЙХОНОВА ва БОШҚАЛАР.

Саҳналаштирувчи режиссёр ва сценарий муаллифи: «ҚИЗИҚЧИ — 89» танловининг совриндори **Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ.**

Патталар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони, 1-уй)

1990 ЙИЛ 22 ДЕКАБРДАН
1991 ЙИЛ 14 ЯНВАРГАЧА

БОЛАЛАР, СИЗЛАР УЧУН!
ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

«ЦИРКДА АРЧА»

ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМИ ТОМОШАЛАРИ

Томошада Қорбобо, Қорқиз ва эртак қаҳрамонлари, шунингдек ўргатилган ҳайвонлар ҳам қатнашадилар.

ТОМОШАЛАР

22 декабрда — соат 16, 19.00 да.
23 декабрда — соат 12, 15, 18.00 да,
24—29 декабрда — соат 10, 12, 14.30, 17, 19.30 да,
30 декабрда — соат 17, 19.30 да,
31 декабрда — соат 17.00 да,
1 январда — соат 10.00 да,
1—7 январда — соат 17, 19.30 да,
8—13 январда — соат 10, 12, 14.30, 17, 19.30 да **бошланади.**

Нақд пул тўлаш ва пул ўтказиш йўли билан олдиндан патталар сотиш ташкил этилган.

Касса ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

100 дан зиёд патталарга бўлган буюртмалар ноҳия кассаларида иш жойларига хизмат кўрсатади.

Маълумотлар учун телефонлар: 44-35-84, **администратор** — 44-29-04, 44-35-91.

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР

ДИҚҚАТИГА!

АБОНЕНТЛАРГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ УЧУН АВТОМАТ ЁРДАМИДА АЛОҚА БОҒЛАНАДИГАН ЯНГИ ЙЎНАЛИШЛАР ОЧИЛДИ.

Суми — 05422+XXXXX, 0542+XXXXXX, Маълумотлар — 22222.

Херсон — 05522+XXXXX, 0552+XXXXX, Маълумотлар — 22222.

БУХОРО ВИЛОЯТИНИНГ НОҲИЯ МАРКАЗЛАРИ:

Ромитан — 3655+АТС номери. Маълумотлар—21464.

Янгибозор — 36535+ 1 АТС.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ НОҲИЯ МАРКАЗЛАРИ:

Бўстон — 37249+АТС номери. Маълумотлар—21131.

ЎШ ВИЛОЯТИ НОҲИЯ МАРКАЗИ:

Бозор Қўрғон — 33236+АТС номери.

НИЖЕГОРОД ВИЛОЯТИ НОҲИЯ МАРКАЗЛАРИ:

Дивеево — 83143+АТС номери. Маълумотлар—21111.

Починки — 83197+АТС номери. Маълумотлар—21112.

САРАТОВ ВИЛОЯТИ НОҲИЯ МАРКАЗЛАРИ:

Пятерка — 74561+АТС номери.

Ровное — 74596+АТС номери.

Тошкент телеграф-телефон станцияси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

«ЮБИЛЕЙНИЙ» СПОРТ САРОЙИДА

Тошкент шаҳридаги кўпчиликнинг кишилик аҳолининг илтимосига кўра

10, 11, 12, 13, 15, 16 ДЕКАБРДА

Тошкентда биринчи марта Шарқ тиббиёти марказининг психотерапевти

Қодиржон ҚОРИЕВ

(Наманган шаҳри)

ДАВОЛАШ СЕАНСЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

СЕАНСЛАР 10, 11, 12, 13 ДЕКАБРДА СОАТ 18.00 ДА, 15, 16 ДЕКАБРДА СОАТ 16.00 ДА БОШЛАНАДИ.

Патталар «Юбилейний» спорт саройи кассаларида ва вакиллар томонидан сотилмоқда.

Касса соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31.

Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси

42-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Электргаз пайвандчи, механика-йиғув ишлари чилангари, кенг йўналишдаги дастгоҳ ишчиси, электромонтажчи.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

Билим юртига 35 ёшгача бўлган ўрта маълумотли, Тошкент шаҳри ва шаҳарга яқин ноҳияларда яшовчи йигитлар қабул қилинади. Ўқиш муддати меҳнат стажига киради. Ҳар ойда стипендия ва меҳнат амалиёти вақтида ойлик маошнинг 50 фоизи берилади. Билим юртини аъло баҳо билан тамомлаган ўқувчиларга олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

Билим юрти ҳузурида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт шўъбалари ишлаб туради.

ЎҚИШ 1991 ЙИЛ 15 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: паспорт ва маълумоти тўғрисидаги ҳужжат.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй. (9, 24, 51, 60, 67, 72, 91, 156, 165-автобуслар; 2, 16, 22, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Ғалаба хиёбони ва Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси» бекати. **Телефон:** 34-37-14.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 10-СИНФЛАРНИНГ ЎҚУВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССЖ Халқ таълими вазирлигининг

Х. З. ҚАЛОНОВ НОМИДАГИ ОЛИЙ ҲУНАР БИЛИМ ЮРТИ

НИТ (ҳисоблаш техникаси) **ихтисослари бўйича**

ЯККА ТАРТИБДАГИ ШАХСИЙ СИРТҚИ ТАЪЛИМ ГУРУҲЛАРИГА

Ўқувчилар қабул қилиш танлов (аниқлагич воситасида текшириш ва маълумоти тўғрисидаги ҳужжатлар танловини ўтказиш) **асосида амалга оширилади.**

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИГА ҚАТНАШДАН ОЗОД ЭТИЛАДИЛАР.

Аризалар — 1990 йил 15 декабргача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — 3 ДЕКАБРДА БОШЛАНАДИ.

Телефон орқали ҳеч қандай маълумот берилмайди.

ЗАРУР ҲУЖЖАТЛАР: ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат нусхаси, 2 та фотосурат.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 45-уй (10«э», 85 «э», 44-автобусларнинг «Семашко номли институт» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ЕНГИЛ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ҚУРИЛИШИНИНГ ТОШКЕНТ ДИРЕКЦИЯСИ

дирекция директорининг ўринбосари; моддий, ҳисоб-китоб бўлимларининг ҳисобчилари, кассир, ишлаб чиқариш (қурилиш) бошлиқлари, автомашиналар бўйича муҳандислар, муҳандис-механиклар, транспорт бўйича энергетик-муҳандислар, тўлдириш, моддий-техника таъминоти бўлимларининг муҳандислари; моддий-техника таъминоти бўлимининг техниги, омборчи, омбор ишчилари, автомашина ҳайдовчилар, автопогрузчик ҳайдовчилари; котиба-машинисткани

ОКТЯБРЬ НОҲИЯСИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЎЛИМИГА (У. Юсупов кўчаси, 3-уй) УЧРАШИЛСИН.

«СРЕДАЗЭЛЕКТРОСЕТЬСТРОЙ» трестининг ИХТИСОСЛАШГАН ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

Барча тоифадаги ҳайдовчилар, 5, 6-разрядли автомобиль крани машинистлари, занжирли кран машинистлари, 200 сўмлик маош билан геодезия муҳандиси, бульдозерчилар, кон техниклари, омилкор уста лавозимига муҳандислар, ишбошилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, электр линиячилар.

15—30 фоиз ҳажмида ноҳия коэффициенти ва ишнинг кўчма табиати учун 50 фоиз ҳажмида қўшимча ҳақ тўланади.

Кам сонли оилалар учун ётоқхона бор, навбат асосида уй-жой берилади.

Маълумотлар олиш учун Ҳамза ноҳияси, аҳолини ишга жойлаштириш бўлими (М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй)**га мурожаат қилинсин.**

«СЕРГЕЛИ ТЕМИР БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАРИ ЗАВОДИ» ИЖАРАЧИ КОРХОНАСИГА

қолипчилар, кўприкли ва ҳавозали кранларнинг машинистлари, таъмирловчи чилангарлар, электр монтёрлар, электр двигателларнинг электр ўровчилари, токарлар, электр цехи усталари, арматурачилар, транспортчилар, ҳайдовчилар, бош энергетик (танлов асосида), транспорт цехи механиги.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Йўлдош шаҳарча, 2-мавзе, 69-уй — Сергели ноҳияси аҳолини ишга жойлаштириш бўлими.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ САРОЙИДА
7 декабрь соат 19.00 да, 8, 9 декабрда соат 16.00 ва 19.00 да

«БОЛАЛАР»

ўзининг янги учинчи тўпламини

НАМОЙИШ ҚИЛАДИ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

ПОП-ДИСКО-ШОУ ГУРУҲИ

НАРГИЗА ЗОКИРОВА,
РУСЛАН ШАРИПОВ

Солистлар:

Т. СИДДИҚОВ, Ҳ. СИДДИҚОВ,
Б. ПУЛАТОВ, Т. ОДИЛОВ.

Патталар «Юбилей» спорт саройи кассаларида сотилмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31.

Жамоа бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.

Касса ҳар куни соат 11.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

14 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ВА 19.30 ДА

НУРИДДИН ҲАЙДАРОВ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист

Дилмурод ИСЛОМОВ

артистлар: Моҳичеҳра ИСЛОМОВА, Раъно ЗОКИРОВА, Муҳтарам ҚОРАТОЕВА.

Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Патталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилади.

«ЮБИЛЕЙ» СПОРТ
САРОЙИДА

28 ДЕКАБРЬ — 10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
МУЗ УСТИДА ШАҲАР АРЧАСИ
(совғалар билан)

ТОМОШАЛАР

28 декабрда — соат 13, 15.00 да,
29, 30 декабрда — соат 11, 13, 15.00 да,
31 декабрда — соат 11.00 да,
1 январда — соат 13, 15.00 да,
2, 3, 4, январда — соат 11, 13, 15.00 да,
5, 6 январда — соат 11, 13, 15,17 .00 да,
7, 8, 9, 10 январда — соат 11, 13, 15.00 да.

Олдиндан патталар сотиш ташкил этилган ва нақд пулсиз ҳисоб бўйича жамоа бўлб тушишга буюртмалар қабул қилинади.

Патталар, «Юбилейний» марказий спорт саройи залида ва вакиллар томонидан сотилмоқда.

Касса 19 ноябрдан бошлаб соат 10 дан 18.00 гача ишлайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-33.

МУТАХАССИСЛАР ВА КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

4-сонли китоб дўконида савдода янги «ЎЗБЕК ТИЛИДА ИШ ЮРИТИШ» (ташкилотлар, корхоналар, давлат идоралари ва ўқув юртлари учун) китоби мавжуд.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакциясида чоп этилган нашр, 1990 й., баҳоси 70 т.

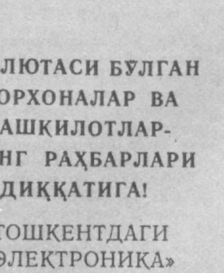

Дўкон манзилгоҳи: Привокзальная кўчаси, 12-уй. Телефон 39-28-03.

Тошкент шаҳар китоб савдо идораси.

ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Чимган» саёҳат комплекси 1990 йилда «Чимган» саёҳат комплексида конференциялар, семинарлар, симпозиумлар ўтказиш учун

ЎЗ ХИЗМАТЛАРИНИ
ТАКЛИФ ЭТАДИ

3, 5, 10 кунлик «Чимган» саёҳат комплексида хизмат кўрсатиш йўлланмасини олишни хоҳловчилар қуйидаги манзилга мурожаат қилсинлар: Шевченко кўчаси, 44-уй. Тошкент вилояти саёҳат ва эскурсиялар кенгаши. Телефон 33-67-03.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ МАРКАЗИ «БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИГА

Маъмурлар, радистлар, электриклар, саҳна машинистларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳрида ҳужжати қайд қилинган бўлиши керак.

Маълумотлар учун телефонлар: 39-46-10, 39-46-09, 33-68-26, 39-46-08.

«ЭЛЕКТРОНИКА»

ВАЛЮТАСИ БЎЛГАН КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ ДЎКОН-САЛОНИ

нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан валютага видеомагнитофон харид қилишга бўлган

ЭҲТИЁЖЛАРНИ ЎРГАНАДИ.

Маълумотлар олиш учун телефон: 33-89-12.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Энергетик-муҳандис, лифтларни ишлатиш бўйича муҳандис, электромонтёрлар, матбаачилар, матбаа ускуналарини созловчилар, токарлар, чилангарлар, чилангар-сантехниклар, юқори кучланишли ток манбаа-станцияларининг электромонтёрлари, авточилангарлар, автомоторчилар, автоэлектриклар, карбюраторчилар, автогараж ҳисобчиси, рус ва ўзбек тилларини пухта биладиган малакали машинистка-стенографистка, газлаштирилган қозон оператори (эркак киши).

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

Д И Қ Қ А Т!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ ТОШКЕНТ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ИШЛАТИЛГАН ҚУЙИДАГИ КИНОАППАРАТУРАЛАРНИ СОТАДИ

— ОКС/300 объективи. Баҳоси — 190 сўм;
— КН-17 КИНОПРОЕКТОРИ. Баҳоси — 1070 сўм;
— «УКРАИНА» КИНОПРОЕКТОРИ. Баҳоси — 620 сўм;
— ВСА СЕЛЕНЛАРНИ ТЎҒРИЛАГИЧ. Баҳоси — 114 сўм;
— ФИЛЬМЛАРНИ МОНТАЖ ҚИЛИШ СТОЛЛАРИ, 2 дона. Баҳоси — 600 сўм;
— 16-КБ31-3 кинопроектори. Баҳоси — 130 сўм.
Маълумотлар олиш учун телефон: 44-33-04.

Ўзбекистон ССЖ Театр арбоблари уюшмаси

ЖУМҲУРИЯТ АКТЁРЛАР УЙИ

«ИНТУРИСТ» МАДАНИЙ-АХБОРОТ МАРКАЗИГА

(Советская кўчаси, 2-уй)

23 декабрь — 10 январь кунлари
ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИГА

ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

ҚИММАТЛИ БОЛАЛАР! **Сизларни севимли эртакларингиз ва мультфильмлар қаҳрамонлари билан бўладиган қизиқарли учрашувлар кутади.**

Сизлар «митти» ҳайвонот боғида бўласизлар, Янги йилнинг гўзал арчаси атрофида қувноқ хоровод билан айланасизлар.

Томошалар — соат 10, 12, 14, 16.00 да **бошланади.**

Паттанинг совға билан биргаликдаги баҳоси — 4 сўм.

Ҳақ тўлаш ҳисоб-китоб йўли билан ва нақд пул эвазига ўтказилади.

Жамоа бўлиб келиш учун буюртмалар қуйидаги манзилдаги Актёрлар уйида қабул қилинмоқда: Ҳамза кўчаси, 51-уй.

Маълумотлар учун телефонлар: 33-41-85.

«ТОШКЕНТ САЁҲАТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

корхоналар, ташкилотлар, жамоа хўжаликлари, шўро хўжаликлари, олий ўқув юртларининг раҳбарларини 1990 йил 25 ноябрдан 1991 йил 31 январга қадар 1991 йилги йўналишларга йўлланмалар олиш учун шартномалар тузгани таклиф қилади.

Шартнома йилнинг барча ойларига йўлланмалар олинишига кафолатдир, чекланган миқдордаги, талаб катта бўлган йўлланмаларни олиш ҳуқуқини беради, шунингдек пул ҳисоб-китобини енгиллаштиради.

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент — 1, Навоий кўчаси, 69 «а» уй, (метронинг «Пахтакор» станцияси).

Телефонлар: 44-11-97, 44-18-98.

Тошкент «Саёҳат» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, ФИРМАЛАР, ШИРКАТЛАР, ЖАМОА ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҲАМДА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ «ЛАТОФАТ» ФИРМАСИ

ҚУЙИДАГИ ХИЗМАТ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

— топо-геодезия тадқиқотлари билан лойиҳа-смета ҳужжатларини қисқа фурсатда ва юксак сифатли қилиб ишлаб чиқиш (сейсмик ноҳияларида лойиҳалаш ҳуқуқи учун лицензия (ижозатнома) мавжуд.

— ўзига хос тарроҳлик ечимларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

— барча турдаги токарлик ва фрезерлик дастгоҳларини таъмирлаш, созлаш ва ишга тушириш;

— клавишли чолғу асбобларини таъмирлаш ва созлаш;

— патент хизматлари.

Манзилимиз: 700047, Тошкент шаҳри, Ю. Фучик кўчаси, 2 «а» уй.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 32-08-10, 32-23-96.

Собир Раҳимов ноҳиясининг 66-турар жойлардан фойдаланиш бошқармасининг йўқолган

ДУМАЛОҚ МУҲРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ЎҚУВ КУРС КОМБИНАТИ 1991 ЙИЛ УЧУН

Тошкент шаҳридаги ташкилотлар ва корхоналар билан барча ихтисослар бўйича ишчи мутахассисларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш юзасидан

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 78-05-15, 78-05-17 (8.30 дан 17.30 гача).

Манзилимиз: 700096, Тошкент шаҳри, Лутфий кўчаси, 6-уй.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/XII да **Алишер Навоий** (премьера), 5/XIIда **Алишер Навоий** (премьера), 6/XII да **Фауст**, 7/XII да **Раймонда**, 8/XII да **Чио-чио-сан**, 9/XII да **Копеллия** (12.00), **Севги тумори** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/XII да **Курорт**, 5/XII да **«Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома**, 6/XII да **Куёв**, 7/XII да **Тўмарис** (премьера), 8/XII да **«Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома**, 9/XII да **Жар**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 3/XII да **Кампир кетармиш** 5/XII да **Анқовлар чайқови**, 6/XII да **Ака-ука совчилар**, 7/XII да **Юсуф ва Зулайҳо**, 8/XIIда **Гул ва Наврўз**.

КИНО

3 ДЕКАБРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «ҚОНХЎР ХУДОЖЎЙЛАР» (17.00); «ОЛТИН ГАРДИШЛИ КЎЗОЙНАК» (19, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУН-ФУ МАРВАРИДИ» (17, 19, 21.00).

Москва — «ОЛТИН ГАРДИШЛИ КЎЗОЙНАК» (17, 20.40).

К. Ёрматов номли — «БЕЗОРИ ЧОЛЛАР» (тоқ соатларда)

БЛКЁИ 30 йиллиги номли — «КАНЗАС» (17, 20.00).

Лисунов номли — «ҲАШАМАТЛИ ЕТТИЛИК» (17, 20.00).

4, 5, 6 ДЕКАБРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «ҚОНХЎР ХУДОЖЎЙЛАР» (11, 13, 15, 17.00); «ОЛТИН ГАРДИШЛИ КЎЗОЙНАК» (19, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУН-ФУ МАРВАРИДИ» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Москва — «ОЛТИН ГАРДИШЛИ КЎЗОЙНАК» (11, 13, 15, 17, 20.40).

К. Ёрматов номли — «БЕЗОРИ ЧОЛЛАР» (тоқ соатларда)

БЛКЁИ 30 йиллиги номли — «КАНЗАС» (11, 14, 17, 20.00).

Лисунов номли — «ҲАШАМАТЛИ ЕТТИЛИК» (11, 14, 17, 20.00).

Тошкент давлат дорилфунуни томонидан **Қосимов Раҳмонали Усмонович** номига берилган 237618 номерли йўқолган **диплом**

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар деҳқон бозорлари бошқармаси, касаба уюшмалари бирлашмаси ходимлари жамоаси кекса савдо ходими, уруш ва меҳнат кексаси

Толиб УСМОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.